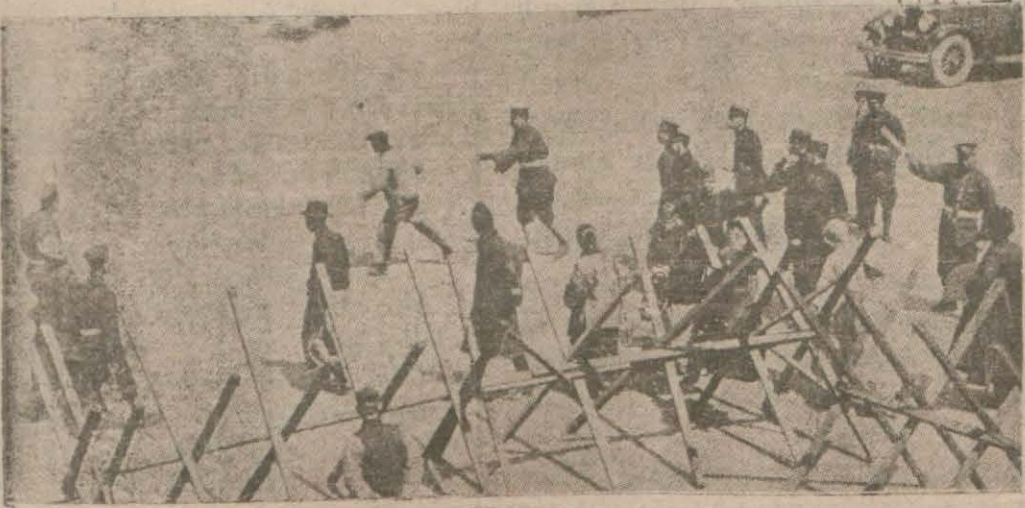

BÜYÜK MUHAREBE BAŞLIYOR

Japonya Çine Mütemadiyen Asker İhraç Ediyor

Büyük Devletler Çinin İstilâ Edilmesine Göz Yumacaklar Gibi..

Şanghayda beynelmilel
Çin - Japon ihtilâfına ait olmak üzere gelen haberler azaldı. Bunun sebebi, Japonların mütemadiyen Şanghaya asker sevketmelerinden ve büyük bir harba hazırlanmalarından ileri geliyor. Diğer taraftan, Çin de, alelacele Cemiyeti Akvama mütaracaat etti. Tehlikeye bir defa daha nazarı dikkati celbediyor. Son hâdiseleri izah eden haberler ve telgraflar şunlardır:

Yeni Japon Askerleri Geliyor

Şanghay 13 — Japon kıtaatını hamil altı gemi buraya gelmişlerdir. Yarın da yedi geminin vürudu bekleniyor. Japon kıtaati Baş

muntakada Çin avcılığı

Kumandanlığına Ceneral (Üyeda) tayin edilmiş ve Şapey ve havalisini işgal eden (19) zuncu Çin ordusu kumandanına bir ultimatom vererek Çin askerlerinin Japonlarca münasip görülecek bir mesafeye uzaklaşp çekilmeleri, aksi takdirde cebir istimal edeceğini bildirmiştir.

Japonlar, Şapey ve Vosimgi şiddetle bombardıman etmekte devam ediyorlar.

Çin hükümetinin bu ultimatomu reddetmesi muhakkak olduğuna göre iki taraf arasında çok şiddetli muharebenin derhal başlamasına muhakak nazarile bakılıyor.

(Devamı 8 inci sayfada)

Bir Hırsız Çetesi Yakalandı

Rami, Merkezefendi, Bakırköy havalisinde bir senedenberi birçok hayvan hırsızlıkları oluyor, fakat hırsızları türlü bulunamıyordu. Uzun ve yorucu bir takipten sonra bu hırsızlıkları yapan çete nihayet ele geçirilmiştir ve bunları çıkararak Hayri Ef. ele geçiren de Rami Jandarma Karakol Kumandanı Mehmet Hayri Efendidir. Etem isimindeki bir sabıkalının idare ettiği bu çete (8) kişiden mürekkeptir. Bunların beşi tutulmuş, üçü Anadoluya kaçmıştır. Fakat hüviyetleri sabit olduğu için onların yakalanmaları da yakındır.

(Devamı 11 inci sayfada)

İzmir Rıhtım Şirketi Rezaleti

Adli tahkikatı idare eden Hüsamettin Bey

İzmir (Hususî) — İzmir Rıhtım Şirketinde çıkan suiistimal rezaleti tahkikatına büyük bir hassasiyetle devam ediliyor. Hükümetin de hissedar olduğu bu şirketten rüşvet alarak yolsuzluklara göz yuman ve şimdi Avrupaya kaçtığı anlaşılan komiser Emin Beyin gittiği yer hakkında da tahkikat icra edilmektedir.

Bugüne kadar tevkif edilenler Şirket Müdürü M. İv Gifre, murahhas aza M. Jordan, muhasebeci Lui Peredir. Tevkifat M. Gifrenin evinde yapılmıştır.

Bu işle alakadar olmaları muhtemel diğer kimselerin meydana çıkması bekleniyor. Tahkikatın adli kısmını Üçüncü Karar Hâkimi Hüsamettin Bey idare etmektedir. Rıhtım Şirketinde meydana çıkan bu rezaletimiz hâdiseye umumî bir hayret uyandırmaktadır. Gat Franko Beyin tevkifi haberi isticvaptan galattır. Kendisi mevkuf değildir.

ADNAN

Dünya Işığını Görmeyenler Arasında

Dilsiz İnsanlara Diğer İnsanlar Gibi Nasıl Söz Söylemesini Öğretiyorlar?

— 2 —

Yazan: Adnan

İzmirde sağır, dilsiz ve körlerin tahsil ve terbiye gördükleri bir müessesede vardır. İzmir muhabirimiz bu müessesede tetkikat yapmış, gördüklerini bize gönderdi. Dün bu müessesenin esaslarını anlattık. Bugün de sakat çocukların nasıl okuyup öğrendiklerini yazıyoruz.

★

İzmir (Hususî) — Karşıyakının güzel bir köşesinde bulunan (Sağır, dilsizler ve körler mektebi) cidden tetkik edilmiş değer mahiyette bir müessesedir. Mektebin Müdürü Doktor Necati Kemal Bey beni büyük bir nezaketle makamında kabul etti ve mektebin faaliyeti hakkında malumat verdi.

Bu suretle öğrendim ki bizim memlekette hayata sağır, dilsiz ve kör olarak atılan zavallı sakat çocuklar bundan kırk sene evveline gelinceye kadar tamamen ihmal edilmiştir. Kırk sene evvel Avusturyalı bir Muse-

Müessese Müdürü doktor Necati Kemal Bey

vi İstanbula gelmiş ve ilk defa olarak sağır ve dilsizler için mektep kılıklı bir müessese vücude

(Devamı 11 inci sayfada)

Karakış İstanbulu Yine Şiddetle Bastırdı

Rasat Merkezleri Karın Bugün De Devam Edeceğini Haber Veriyor

Dün öğleden sonra Sultanahmet meydanının karlar altında tenhaliği

Evvelki geceyarısı İodostan batı rüzgârına çeviren hava, beklenmeyen bir surette nevrini değiştirdi, evvelâ hafif, hafif, sonra da tipili bir surette kar başladı. O suretle ki dün sabah gözlerini açanlar, her tarafı beyaz ve hiç olmazsa on beş santimetre yüksekliğinde

de bir kar tabakasıyla örtülü gördüler. Tipi devam ediyordu. Bundan dolayı, Kadıköyün vapur seferleri sabahın sekizinden on birine kadar yapılamadı. Adanın gündüz postası da icra olunamadı. Diğer nakil vasıtaları çalıştı. Fakat bir kısım halk

(Devamı 8 inci sayfada)

Türk Bahriyesinin Mezarı: Karadeniz

Ereğli (Hususî) — 3 şubatta başlayan Karayel fırtınası bütün şiddetle devam ediyor ve limandaki vapur, motör ve yelkenlileri hırpalyordu. Bu kara elmas sahilinin yegâne barınacak ve baştan kara edilecek limanı zaten vapur, gemi enkazile bir mezarlığa dönmüş, yüzlerce Türk denizcisinin sinesine çekmişti, gecenin korkunç karanlığına inzımm eden kudurmuş dalgaların hisirtisi denizdekilerin akıbeti hakkında endişe uyandırıyor. Batan gemilerin bulunduğu yerde ne bir fener, ne bir işaret vardı. Büyük tonajdaki vapurlar mütevekkilâne denize açılarak fırtına ile çarpışmaya ve elim bir vaziyete girmeye başladı.

[Devamı 10 uncu sayfada]

İstanbul Havaları

— Adam, aldırma... İstanbul havası bu... İki saat sonra bir İodos eser, gider Filuryada denize gireriz!

Halkın Sesi

Hapisaneler Islaha Muhtaçtır

Geçen gün, İstanbul hapishanesinde bir vak'a oldu. Mahpuslardan bir kısmı kavga ettiler, yedi kişi yaralandı. Diğer vilâyetler hapishanelerinde de buna benzer vak'alar oluyor ve bu da hapishanelerde yakın bir islahat yapılmasını icap ettiriyor. Dün bu mevzu etrafında görüştüğümüz karilerimiz bize aşağıdaki mütaleaları söylediler:

Saban Bey - Divanyolu Klot Farer sokağı 7-

— Hapishaneler biraz himmetle birer istihlal merkezi olabilirler. Bu suretle hem mahkûmlar iş bulurlar ve bu suretle cemiyetteki mızır unsurlar nafi bir hale getirilmiş olur. Aynı zamanda da hükûmete bar olmaktan kurtulurlar. İstanbul hapishanesindeki mahkûmlar kendi paralarıyla (25) bin liralık makine almışlar. Bu suretle (300) kadar mahkûm kendilerine iş bulmuştur. Son hadiseyi yapanlar işsiz mahkûmlardır. Eğer bunlara iş verilse eminim ki bu hadise olmazdı.

Sabri Bey (Fatih Kızıtaşı 15)

— Hapishaneler birer islahane olmalıdır. Birçok işsizler işsiz kaldıkları için cürüm işlerler. Hapishaneler bunları bir iş sahibi etmeli ve cemiyet arasına döndükleri zaman faydalı birer unsur olmalıdırlar. Hapishaneye düşenlerin aileleri ekseriya yoksulluk yüzünden sefalet ve bazan fuhşa düşüyorlar. Bunlar hapishanelerde çalıştırılırlarsa biç olmazsa bu ailelerine de biraz yardım edebilirler.

Esat Bey (Çarşamba caddesi 27)

— Avrupanın her yerinde hapishaneler birer mektep ve san'at evi haline gelmiştir. Kaderin sevkile insanlar arasında mahkûm olanlar, bir cinayet işleyenler bulunabilir. Fakat nihayet bunlar insanlık camiasından çıkmış degillerdir. Nedamet ve islah hal edenler de bulunabilirler. İnsanlar biraz da muhitin ve telkinin evlatlarıdır. Meselâ boş gezmiye ve bedava yaşamağa alıştığı için yankesici olan bir adam hapishanede güzel ve çalıştırılan bir muhit bulursa çalışmanın zevkini alır, eğer hiçbir san'atı yoksa orada san'at öğrenir. Çıkınca da hayatta çalışsan bir unsur olabilir. Onun için hapishanelerimizi islah etmek zaruridir. Esasen yeni kanunlarımız da bunları emrediyor.

DANIŞILI HABERLER

Şam Fıstığı Tacirlerinin Canları Sıkıldı

Piyasada (Şam fıstığı) diye tanınmış olan fıstık Gaziantep muntakasında yetişmekte ve Berut tarikile bilhassa Amerikaya ibraç edilmektedir. Gaziantep fıstık tacirleri Şamda bir ağacı bile bulunmayan bu fıstıkların piyasamızda yerli malı olarak tanınmasından şikâyetçidirler.

Senede bu fıstıklardan Amerikaya yüz binlerce ton ihracat yapılmaktadır. Tacirler fıstıklarımızın yerli malı olarak rağbet görmesinin temini ve ihracatının teşviki için alâkadar müesseseler nezdinde teşebbüslerde bulunmuşlardır.

Sigorta

Tacirler Ecnebi Kumpanyaları Niçin Tercih Ediyorlar

Şehrimizdeki ihracat tacirleri sigorta parasından tasarruf etmek maksadile mallarının sigortasını hariçteki kumpanyalara yaptırılmaktadır. Yerli sigorta şirketleri bu vaziyetten müteessir olduklarını, Türk tacirlerinin yerli sigorta şirketlerini tercih etmeleri lâzımgeldiğini İktisat Vekâletine bildirmişler ve bu ricalarının teminini istemişlerdir.

Bunun üzerine İktisat Vekâleti şehrimizdeki sigorta komisyonuna vapurlar için yeni bir nakliye tarifesi yapılmasını bildirmiştir. Komisyon yeni tarife hazırlamıştır. Bu tarifede eski tarife nazaran sigorta edilecek malların nevine göre ücretlerde bir miktar tenzilât yapılmıştır.

İki Ortak Arasında

Tophanede bir kahve işleten Hasan ve Mustafa isiminde iki ortak kavga etmişler, Mustafa bıçakla Hasanı yaralamıştır.

Muallimlere Nümune Dersi

Yarın öğleden sonra İstanbul İlk Tedrisat Müfettişlerinden Fevzi Bey tarafından kıraat dersinin tedris usulü hakkında muallimlere bir nümune dersi verilecektir.

Bir Ev Yandı

Ramide Üç şehitler mahallesinde bir evden yangın çıkmış, bina yarım saat içinde tamamen yanmıştır. Yollar bozuk olduğundan itfaiye otomobilleri vaktinde yetişememiştir.

Hapishanede Bir Hâdise Daha Çıktı

Bugün 15 Mahkûm Üsküdar Hapishanesine Nakledilecekler

Üç gün evvel hapishanede kanlı bir hâdise oldu. Yedi katil mahkûmu ile bir gardiyan yaralandı. Aradan pek kısa bir zaman geçti, evvelsi gece ikinci bir hâdise oldu. 283 katil ve ağır cezalı mahkûmun yattığı kovuşta bir cinayet işlenmesine ramak kalmışken önüne geçildi. Şurasını kaydedelim ki hapishanede sıkışan bu vak'aların sebebi parti kavgasından doğmaktadır. Elyevm hapishanede iki zümre vardır. Bir kısmı İzmirden nakledilen katiller, diğeri aslan Arnavut olan ağır ceza mahkûmları.

Bunlar fırsat düştükçe birbirine saldırmaktadırlar. Bunun içindir ki, hapishane idaresi, kovuşlarda istihbar vasıtalarını çoğaltmış, murakabe işine daha fazla ehemmiyet yermiştir. Nihayet evvelki akşam 15 sene mahkûmu Çatalca katil Mehmet pehlivanın, arkadaşlarıyla beraber o gece İzmirli bir katili öldüreceği haber alınmış, lâzımgelen tedbirler ittibaz edilmiş ve gece saat (8,30) da jandarma karakol kumandanı Rifki Efendi, on bir jandarma ve Başgardiyen Mehmet Efendi ile beraber kovuşa girerek esash bir araştırma yapmıştır. Bu taharri neticesinde Mehmet pehlivanın üzerinde bir kunduracı bıçağı ile arkadaşı (24) sene mahkûmu Muradın üzerinde iki büyük şiş ve esrar bulunmuş, ayrıca bu katil tasavvuru da tesbit edilmiştir.

Kovuşta isyankâr tahrikât yapan Mehmet Pehlivanla katil Murat tecrit edilmişlerdir. Bu parti meselesinden dolayı Müddeiumumilk (15) katil Arnavudu bugün Üsküdar hapishanesine nakletmeye karar vermiştir.

İki Ticarethane İflâstan Kurtuldu

Şehrimizdeki büyük ticaret evlerinden Kendros ile Beyoğlundaki antikacı Hayim Efendinin mühim miktarda açık vererek birinci ticaret mahkemesi kararile iflâs ettiklerini yazmıştık. Öğrendiğimize göre gerek Kendros ve gerekse Hayim ticarethanesi alacaklılarla uyuşarak konkordato yapmışlardır.

Borç Para

Bütün İkras Müesseseleri Teftiş Edilecek

İktisat Vekâletinin, rehin üzerine borç para veren müesseseleri murakabe altına aldığını yazmıştık. Öğrendiğimize göre yakında ikraz müesseselerinin umumi bir teftişine başlanacaktır. Borç para vermek ruhsatnamesi almış olanların nizamnameye uygun hareket edip etmedikleri ve mezuniyetsiz borç para veren memüesseselerin bulunup bulunmadığı esaslı şekilde tetkik edilecektir.

Karadenizde Serseri Torpil Dolaşıyor

Liman idaresine gelen malûmata göre Ayancığın 15 mil garbinde ve sahilden 400 metro açıktaki serseri bir torpil görülmüş fırtınanın şiddetinden imha edilememiştir.

Enver Paşa Yalısında Hırsız

Üç hırsız, Ortaköyde Enver Paşa yalısından kalas ve saire çalarken yakalanmışlardır.

Grip Tehlikesi

Sihhat Müdürü Üşümemek Tavsiyesinde Bulunuyor

Bir müddet evvel salgın halinde şehrimizde halkın mühim bir ekseriyetini yatağa düşüren grip hastalığı henüz bitmemiştir. Gribin tekrar arttığı haberleri üzerine Vilâyet Sihhiye Müdürü Ali Rıza Bey şunları söylemektedir: "— Grip henüz bitmemiştir. Fakat eski şiddeti zail olmuştur. Havalar birdenbire soğudu. Dikkatsiz olanlar kendilerini üşüteceklerinden grip derhal başgösterecektir. Bunun için halkın üşümemeye dikkat etmesi icap eder."

Günün Tarihi

Şehir Meclisi Bu Devre İçtimaları Temdit Edilecek

Şehir Meclisi dün öğleden sonra toplanmış, bazı meseleleri görüşmüştür. Fakat azadan bir kısmı mühim işler olduğunu, bunların halli için içtimaların bir müddet uzatılmasını ileri sürmüşlerdir. Meclis yarın tekrar toplanarak bu hususta bir karar verecektir.

Gümrükte Tahkikat

Bir müddettenberi İstanbul gümrüklerinde tahkikat yapan Maliye müfettişlerinin, bazı tacirlerin aş gümrük resmi vererek mühim miktarda mal ithal ettiklerini meydana çıkardıkları kaydolunmaktadır.

Maarif Vekilinin Beyanâtı

Dün şehrimize gelen Maarif Vekili Esat Bey mektepleri teftişe bağlamıştır. Vekil Bey beyanatta bulunarak müfredat programlarında değişiklik yapılmıyacağı, ders senesinin nihayetine kadar bütün memleketteki muallim mekteplerini teftiş edeceğini, Anadolu teftişlerinin neticesinden çok memnun olduğunu, ilk mektep muallimlerine ait tekaüt kanun lâyihasının Vekiller Heyetinde tetkikte bulunduğunu, Darülfünunun islahı değil, tekâmülü mevzuu baha olduğunu söylemiştir.

İnhisarlar Müsteşarı

Şehrimizde tetkikat yapan İnhisarlar Vekâleti Müsteşarı Adil Bey bugün Ankaraya dönecektir.

Milyonerin Tayyarecisi

Avrupa kundura Kiralı milyoner Batay şehrimize getiren tayyreci "Nevil Stak", dünyada en müşkül işin milyoner Bataya hizmet etmek olduğunu söylemektedir.

Eskişehirde Şeker Fabrikası

İş ve Ziraat Bankalarının Eskişehirde bir şeker fabrikası tesis etmek istediğini yazmıştık. Bu hususta ecnebler de talip olmuşlardır. Fakat yerli sermayenin tercih edileceği anlaşılmaktadır.

Hariciye Vekili Ceneviede

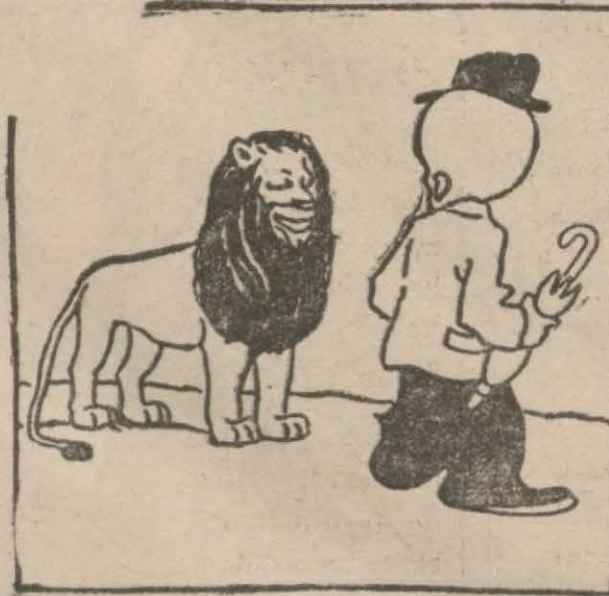
Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey evvelki gün Cenevreye muvasalat etmiş, istasyonda Türk murahhas heyetile Rus Hariciye Komiseri M. Litvinof tarafından karşılanmıştır. Alman Murahhası Her Nadolni Tevfik Rüştü Beye bir akşam ziyafeti vermiştir.

İki Doktorun Muhakemesi

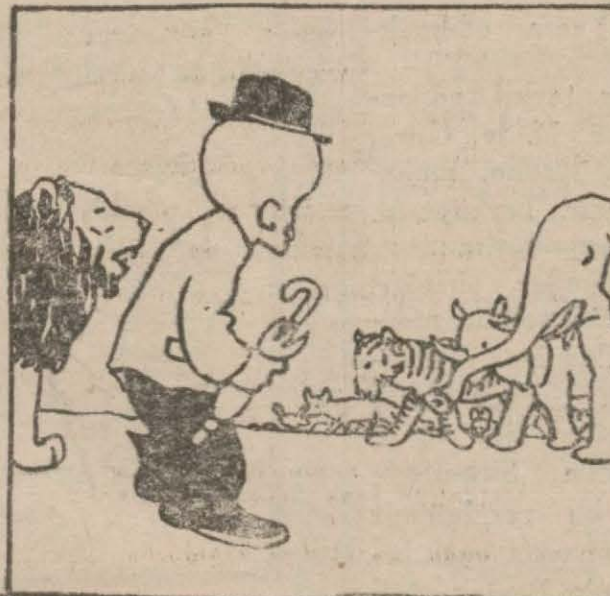
Sirkeci'de bir dişçi yanında çalışan Melek Hanımın çocuğunu alırken yanlış ameliyat neticesinde vefatına sebep vermek ve sahte rapor tanzim etmekle maznun doktor Şirinyan Efendi ile Cermanya hastanesi sertabibi hakkındaki davayı dün Ağır Ceza'da devam olunmuştur. Yeni şahitlerin celbi için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Ve Hayvanlar

1: Arslan — Hasan Bey, seni arıyorum, ben hayvanlar arasında bir "Terki teslihat", konferansı açacağım.

2: Arslan — İşte bak fil, gergedan kaplan da geliyorlar. Hele küçük hayvanlar la gelsinler.

3: Arslan — Bak tavşanlar, kediler, fareler, horozlar, tavuklar da geldiler.

4: Arslan — Haydi lakalm konferansatan evvel bir ziyafet verelim. Büyük hayvanlar küçükleri yesinler!

Hergün

Tahdidi Teslihat
Konferansında
Müessir Bir Celse

Cenevre (Hususi) — Tahdidi Teslihat Konferansı münasebetile altı aydan beri dünyanın her tarafından, Cemiyeti Akvama bir yığın arzuhal, lâyiha ve telgraf gibi evrak gönderilmekte ve umumî kâtipliği son derece meşgul etmektedir.

Milyonlarca imzayı ihtiva eden bu evrak, iki yüzden fazla sandık içinde tasnif edilmiş, bekliyordu.

Bunları, nazarı itibara almak mümkün olmadığı gibi, her birinin okunmalarına da maddi imkân yoktu.

Bu iki müşkülü telif ve hal etmek için meclis heyeti, bu lâyihaları, telgraf ve mazbataları gönderen heyetlerin mümessillerini umumî bir celsede dinlemeye karar verdi.

Bu münasebetle aktedilen celse Cenevrede büyük bir alâka uyandırdı. Samiîn locaları hınca-hınc dolu idi. Gazeteciler bile oturacak yer bulamıyordu. Fotoğrafçılar, sinema operatörleri salonun her tarafında mevki alıp makinelerini hazır bulunduruyorlardı.

Murahhaslar birer ikişer, gelip yerlerine oturdular. Fransız Harbiye Nazırı Mösyö Tordiyö kolunda iri bir çanta, Mösyö Benes ile güle güle hitabet kürsüsünün önünde konuşuyorlardı.

Alaman murahhası Her Nadolnî, Sinyor Grandiye bir şeyler söyleyerek Alman heyetinin birinci sırasında mevki aldı. Yana Macar murahhası Kont Betlen yaklaştı, kulağına bir şeyler fısıldadı. Her Nadolninin hiçbir zaman gülmiyen yüzü, hafif bir tebessümle açıldı.

Japon murahhasları M. Sato ile M. Masuderanın salondan içeri girişleri, ballı belirsiz bir heyecan uyandırdı, denilebilir. Bütün nazarlar onlara çevrilmişti. Gülümseyerek, tesadüf ettiklerinin elini sıkarak yerlerini buldular.

Hindistan mümessili Ağa Han Yunanistanın Paris sefiri M. Politisle şakalaşıyorlardı.

Bütün heyetler yerlerini işgal etmişlerdi. Celse saat dokuzda açılacaktı.

Netekim konferans reisi M. Henderson süratli adımlarla riyaset mevkiye geçti.

Ruznameyi okudu ve dinlenecek mümessillerin girmelerini bildirdi.

Bu müsaade üzerine riyaset mevkinin sağ ve sol taraflarındaki iki büyük kapı açıldı. Takriben yüz elli kişi ve ekseriyeti kadımlar teşkil eden bir heyet içeri girdi. Hepsinin elinde paketler, çantalar, kâğıtlar vardı. Kendilerine tahsis edilen yerlere oturdular.

M. Henderson, evvelâ kendi namına gelen telgrafları okudu. Bunların en mühimmi, Beynelmîl Kooperatif cemiyeti namına, yani (70) milyon insanın tahdidi teslihat hakkındaki mütalealarını ifade ediyordu.

M. Hendersonu, Romen murahhası M. Titulesko iki buçuk milyon Felemenkli namına gönderilen ve tahdidi teslihat hakkındaki fikirlerini ifade eden bir istîfayı kıraat etti.

(Devamı 6 inci sayfa)

Son Postanın Resimli Makalesi

★ Kendimizi İmtihan ★

1 — Çocuklar mektepte senede bir iki imtihana tâbi tutulurlar. Bu imtihan onları bütün ders senesi müteyakkız bulunmaya ve çalışmaya mecbur eder.

2 — Arada sırada bizim de kendimizi böyle bir imtihana tâbi tutmaklığımız, kendi hesabımıza, iyi bir harekettir. Bu imtihan, bizi ilerisi için müteyakkız bulunmaya sevkeder.

3 — Haftada bir defa kendi kendinize şu sualleri sorunuz: Geçen hafta yaşadım diyebilir miyim? Her dakikamı faydalı tarzda geçirdiğime emin miyim? Önümüzdeki hafta için ne tedbir almalyım?

TELGRAF HABERLERİ

Büyük Devletler Japonyanın
Galip Gelmesini İstiyorlar
Kanlı Muharebeyi Kim Kazanacak?

Londra, 14 (D. Hususî) — Külli-yetli Japon takviye ve taarruz kuvvetlerinin Çin arazisine ihraç edildiği haberleri, Çin ve Japon menabiinden gelen bütün telgraflarda münderiçtir. Bu haberler, harekâtı harbiye sahasında büyük bir muharebe başlangıcının en yanılmaz işaretleri olarak telâkki edilmektedir. Muharebenin nasıl biteceği hakkındaki tahminler pek kat'î olmamakla beraber Japon ordularının müthiş bir mukavemet karşısında kalacakları anlaşılmaktadır.

Çinde bulunan 450 milyon insanın müstahsil devletler emtiasına karşı bi-

gâne olması, büyük devletlerin bir Japon zaferini hararetle istedikleri şeklinde tefsir olunmaktadır. Amerika menabiinden gelen en son haberler, Çinde bir Japon zaferinin bir kısım Amerika bankerleri tarafından da arzu edildiği merkezindedir. Fakat Çinde Japon zaferile açılacak olan istihlâk pazarında Amerikanın da müsavi şartlarla mevki alması bu zafer temennisinin en birinci şartı olarak ileri sürülmektedir. Büyük bir kısım Amerika ticarî mehafilinde ise Japonya hakkında geniş bir itimatsızlık hüküm sürmektedir.

Muharebe Başladı

Japon Tayyareleri Nankin - Şanghay
Demiryolunu Tahrip Etti

Şanghay, 14 (A.A.) — Dokuzuncu Japon fırkası buraya vâsil olmuştur. Fırkayı getiren nakliye gemilerine 4 kruvazör 7 muhrip ve 6 torpido refakat etmektedir. Fırkanın muvasalatı Japonların Çinlileri Şapey ve Vou - Soung tan tamamen tarda matuf büyük

bir taarruz yapacaklarının delili addedilmektedir.

Şanghay, 14 (A. A.) — Japon tayyareleri faaliyetlerine devam ederek birçok bombalar atmışlar ve Çinlilerin yolların yokluğundan dolayı Nankin ile yegâne irtibat vasıtalarını teşkil

eden demiryolunu tahrip etmişlerdir.

Japon tayyarelerine karşı Çinliler tarafından atılan tayyare müdafaasına mahsus obüsler Fransız imtiyazlı mntakasına düşmüş ve ahaliden 18 kişiyi yaralamıştır.

Ticaret

Mukaveleleri

Ankara 14 (Hususi) — En ziyade müsaadeye mazhar millet esasî üzerine kendilerile ticarî mukaveleler yaptığımız devletlerden bir kısmı mukavele ahkâmını ihlâl eder mahiyette gümrük tarifelerini arttırmışlardır. Bu vaziyetin haricî ticaretimizi bazı arızalara uğrattığı anlaşıldığından bu devletlerle aramızda mevcut olan ticarî mukavelelere birer ahti tarife ilâ-

İnhisarlar

Vekil Tarafından Hazırlanan Rapor Tetkik Ediliyor

Ankara, 14 (Hususi) — İnhisarların Ankaraya nakli hakkında Vekil Rana Beyin hazırladığı rapor Vekiller Heyetinde tetkik olunmak üzere. İnhisar idarelerinin yalnız merkez kısımlarının nakledilecekleri anlaşılmaktadır.

vesi tekrâr etmiştir. Bu maksatla bu devletler nezdinde teşebbüsatta bulunulacaktır.

Bir Aşk

Faciası

Bursa, 13 — Gece burada, evvelce kaçırılmış bir kız meselesinden çıkan kavga neticesinde Faik isminde birisi, İsmaili sol memesinden bıçaklamış, İsmail de Faik'i ve kahveci Nuriyi muhtelif yerlerinden bıçaklayıp Yunusun kafasını da iskemle ile patlattıktan sonra ölmüştür.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dün hava karlı, fırtınalı ve tipili idi. Öyleye kadar tipi yüzünden vapurlar bile işliyemedi. Şimalden soğuk bir rüzgâr esiyordu, İstanbul en soğuk ve karlı günlerinden birini yaşadı.

Fakat bize hava hakkında tahminler tebliğ eden Rasathane dünkü hava için gazetelere şu tebliği göndermişti:

"Hava bugün kapalı ve yağmurlu olacak, lodos esecektir."

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Münderecatımızın çokluğundan Dercedilememiştir.

B. Millet
MeclisiMeclis Yarından İtibaren
İçtimalarına Başlayacak

Ankara, 14 (Hususi) — Millet Meclisi yarından itibaren şubat devresi içtimalarına başlayacaktır. Ruzname tesbit edilmektedir. Bu devrede posta merkezlerinde müdürlerin aileleriyle birlikte ikamete; sıbhiye memuru, tüfekçi, nalbant gibi meslek sahiplerinin askere alındıkları zaman yedinci sınıf ihtiyat askerî memur nasbolunacaklarına dair kanun lâyihaları tetkik edilecektir. Ayrıca Erzurum meb'usu Asım Beyin teğrii masuniyetinin ref'i hakkında tezkere de müzakere olunacaktır.

Salı günü de halk fırkası meclis grubu toplanacak, kuvvetli bir ihtimale göre Başvekil tarafından malt vaziyete dair izahat verilecektir.

Bir Manav

Tahtakalede Bir Polis
Memurunu Yaraladı

Tahtakalede Silihtarağa hanını tabliyye giden polis Burhanettin Ef. bu handa manavlık eden Arif tarafından yüzünden ve gözünden yaralanmıştır.

Muhtelit Mahkemelerde

Türk - İngiliz muhtelit mahkemesi son celsesinde hükümet aleyhine açılan birçok tazminat davalarını reddetmiştir.

Bir Kamyon Parçalandı

Satılmış isminde bir vatmanın idaresindeki tramvay Ortaköyde Süleyman isminde bir şoförün kamyonuna çarpmış ve kamyon tamamen parçalanmıştır.

Katil Faruk

Dün Müstantik Tarafından
Tevkif Edildi

Bayramın üçüncü günü Balık pazarında Balıkçı Salih Efendiye öldüren Aksaraylı limoncu Faruk ismindeki katil de birkaç yara almıştı. Farukun yaraları Cerrahpaşa hastahanesinde tedavi edilmiş ve dün evine gitmiştir. Fakat cinayetin tahkikatını yapan Müstantik katilin tevkifine lüzum göstermiş ve tevkif müzekkeresi infaz olunmuştur.

Halk Evleri
19 Şubatta
Açılıyor

Halk Evleri 19 şubatta, yani önümüzdeki cuma günü açılacaktır. Halk Evleri gençlik için hakiki birer yurt halinde idare edilecektir. Her genç orada bütün irfan ve kültür ihtiyaçlarının tatmin edildiğini görecektir. Gençlik, bir arada bulunmak, sesini iyi duyurmak için hep birlikte Halk Evlerinde çalışmalı ve şimdiden gidip ismini kaydettirmelidir.

Fıkra

Allah
Beterinden
Saklasın!

Zonguldakta, Nuri adlı bir kariimiz göndermiştir: Trabzon ahalisinden bir san'at sahibi olmyanlar hayatlarını kazanmak için şuraya, buraya, bühassa memlekete yakın olan Batum ve havalisine çalışmaya giderler. Uzun seneler oralarda çalıştıktan sonra artırdıkları paralarla memleketlerine dönerler. İşte bu kabilden olmak üzere Vakfikebirli (Temel) isminde birisi Batuma gitmiştir.

Dört beş sene sonra memlekete dönen ve horozlara fazla merakı bulunan Temel, vapurdan iskeleye çıkar çıkmaz iskeleye tesadüf ettiği kapı komşusu Mehmede hâl hatır sormadan evde bıraktığı kıymetli horozunun hayat ve mematını bir an evvel öğrenmek istemiş, aralarında, kendi hususi şivelerile şu hazin muhavere geçmiştir:

Temel — Ula Muhammet Horos turiyi mi?

Mehmet — Horos mi? Horosi çağal kaptı.

Temel — Ula çöbek yok mi idi.

Mehmet — Çöbek mi? Çöbek sizin adun (Atın) çemuğunu yerigen boğuldi.

Temel — Uuuuu. Ula at eldi mi? (Öldü mü?)

Mehmet — Ad mi?.. Ad.. Pabanın elisini çedururiken çatladı..

Temel — Ula ne dedin, paban da mi eldi?

Mehmet — Paban mi? Paban anandan on cum evel eldi..

Temel — Uuuuuuu. Ula ocağum yığıldı..

Mehmet — Yok; Ocağumun yığılmuşluğu yokidi. Evuuzi yanarken çordum.

Temel — Ey ula, oyle ise çarşıye eneyim da içi uşacığuma içi (fes) alayım:

Mehmet — Pir dane etuşur dedi (Yani çocuğunun birinin de öldüğünü anlatmış.)

Ankara
Otomobil
Şehri Oldu

Ankara, 14 (Hususi) — Artık burası otomobil şehri oldu. Yenişehirin ve Ankaranın geniş caddelerinde Amerikadaki caddelerde olduğu gibi vızır vızır otomobiller işliyor. Otobüsçülerin grevi devam ettiği müddetçe halk otobüs fiatına otomobile biniyor. Bu vaziyetten halkta, otomobilciler de memnun görünüyor. Bu sene Ankara sayılı soğuklardan birini daha geçirdi. Birçok evlerin su tesisatı dondu.

Meclis yarın açılacağı için meb'uslar yavaş yavaş gelmeye başladılar, bayramda İstanbulda eğlenmeye giden yüzlerce kişi de avdet ettiği için İstanbul trenleri çok kalabalık geliyor.

Muğlada Faydalı Yağmurlar

Muğla, 12 (A.A.) — Dün öğleye kadar devam eden kar öğleden sonra yağmura dönmüştür. Zürrain şiddetle muhtaç olduğu yağmur çok faydalı bir şekilde devam etmektedir.

MEMLEKET HABERLERİ

Zonguldakta Kitap Ticareti!

Şimdi Orada Her Sokak Köşesinde
Küçük Bir Kitap Sergisi Vardır

Zonguldak (Hususi) — Son günlerde şehrimizde bir çok seyyar kitap satıcıları türedi. (Son Posta) nın geçenlerde "Yeni Nesillere ne okutacağız", mevzuu etrafındaki anketine sanki cevap teşkil eden bu yeni ticaret, burada alışkın olmyan gözleri hayrete düşürmekten uzak kalmıyor. Ellerinde, irili ufaklı hacıyağı ve esans şişeleri istiflenmiş mahruti şekilde bir teneke kutu, umuzlarında, içi yeni harflerle basılmış kitap dolu bir zenbil taşıyan bu seyyar satıcıların hemen ekserisi Aksekilidir. Bunların hemen hepsi ilk görünüşte nazarları çeken hususi bir tiptir.

Fakat zembillerin içindeki kitaplar gençliğin ilim ve tenevvür ihtiyacına cevap verecek cinsten

Zonguldakta bir seyyar kitapçı değildir. Bu Aksekili seyyar satıcıların sokak köşelerine

yoydıkları kitaplar "Arzu ile Kamber", "Kerem ile Aslı", gibi efsane ve masallardan ibarettir. Fakat kendilerine sorarsanız bu ticarettten hepsi memnundur.

Bu satıcılar sabahtan akşama kadar Zonguldak sokaklarında şöyle bağırlar;

— Evlenme, boşanma kanunları...

— Esrarengiz romanlar, hikâyeler, masallar..

— Ucuz satıyoruz. İstanbul vak'aları verelim: Esans verelim. Gel efendim, gel beyim..

Bunların sergileri hiç boş kalmıyor. Okuma ve kitap meraklıları her zaman bu sergilerde kitap seçmekle meşguldür.

AHMET

Dört Kaçakçıdan
28 Bin Lira
Ceza Alınacak

İzmir (Hususi) — (Marmaris) te çok mühim bir kaçakçılık hâdisesi olmuş, maznunlar kaçak eşyalarile birlikte yakalanarak mahkemeye verilmişler ve derhal mahkûm edilmişlerdir. Bu hâdis hakkında mahallinden gelen malumat şu merkezdedir:

Bayram münasebetile bazı kimselerin Radostan kaçak şeker, cigara kâğıdı ve saire getirecekleri jandarmalar tarafından haber alınmış; icap eden tedbir ittihaz edilmiştir.

Bunun neticesi olarak bundan bir hafta evvel Marmaris civarında pusuda bulunan jandarmalarımız kaçak eşya nakline mahsus bir sandal içinde iki kişi yakalamışlar ve bunlar cürümlerini itiraf etmişlerdir. Yakalananlar Tokalaç oğlu Hüseyin çavuş ve kırkık Nuridir. Bu iki şahıs Marmaris yakınında Karataş mevkiinde depo ettikleri on üç çuval kaçak eşya elde edilmiştir. Bunlar 636 kilo şeker, 3600 defter cigara kâğıdı, 35 kilo saçma, on kilo kahvedir.

Maznunlar derhal mahkemeye sevk edilmişler ve Tokalaç zade Hüseyin çavuş 5, kırkık Nuri 8 ay beş gün, tayfalardan Murat ve Mehmet onar ay beşer gün hapis cezasına mahkûm olmuş ve ayrı 28087 lira tazminat alınmasına karar verilmiştir.

ADNAN

Bir Cinayet

İki Kişi Bir Adam Öldürüp
Fırar Etiler

Birkaç gün evvel Bartın civarındaki Kuruçayı nahiyesinde bir cinayet olmuştur. Kuruçayı'nın Çardak köyü civarında Başköyde İnce oğullarından Hasan oğlu Hakkı isminde bir köylü öldürülmüştür. Cinayetin faileri oldukları anlaşılan Aydoğmuş köyünden Hayata oğullarından Ahmet oğlu Mustafa ve Kümes oğlu Mehmet firar etmişlerdir. Hâdiseye Adliye vaziyet etmiştir.

İzmirde Üç Müsabaka

Genç İstanbul Oyuncularına
İzmirlilerin Tavsiyesi

İzmirde üç maç yapan genç İstanbul takımı

İzmir, (Hususi) — İstanbuldaki Kumkapı-Vefa, İstanbulspor, Beykoz ve Süleymaniye takımlarının genç oyuncularından mürekkep olarak şehrimize gelen isimsiz takımın bayramda burada yaptığı maçların neticelerini telgrafla bildirmiştim. Bu genç ve isimsiz takım burada ilk maçını (Karşıyaka Spor) klübile yaptı ve büyük bir farkla mağlûp oldu.

İkinci müsabakasını (Şarkspor) klübile yapan genç İstanbul oyuncuları, tahminlerin isabetini temin ettiler ve İzmirin bu takımını (2) gole karşı (11) gibi büyük bir sayı farkile yendiler. Cuma günü (Altay) oyuncularile yapılan üçüncü müsabaka maal-

esef hakiki neticesini veremedi.

Çünkü İstanbullu oyuncular, dün de telgrafla bildirdiğim gibi, birinci devrede beraberliği temin ettikleri halde ikinci devrede hakeme itirazda bulundular ve sahadan çekildiler. Tabii vakıtsız yapılan bu itiraz yüzünden İstanbul takımı mağlûp ilân edildi.

Bu münasebetle şunu söylemek isterim. İstanbul futbolcuları İzmir gelirken kuvvet denilen şeyi hiç ihmal etmemelidirler. İzmir gelecek takım daima kuvvetli olmalıdır. Çünkü İzmirde futbol her zaman kuvvetlidir ve gün geçtikçe bu kuvvet artmaktadır.

ADNAN

Bartında
Bir Cemiyet

Bartında (Su getirme cemiyeti) isminde bir cemiyet teşkil edilmiştir. Cemiyet halktan yardım görmektedir. Şimdiye kadar muhtelif kimselerden (6142) lira toplanmıştır. Ayrıca cemiyete birkaç tane de tarla hediye edilmiştir. Bu cemiyet Bartına iyi su getirmek için çalışacaktır.

Gemlikte
Fakirler

Gemlik (Hususi) — Burada Bahkazarı camii elektrikle tenvir edilmek üzere tesisat yapılmıştır.

Bayramda Baştuğ, Niyazi ve Hakkı Beyler tarafından ahalinin hamiyetlerine müracaat edilmek suretile fakirler sevindirilmiştir.

Söz Aramızda

Hayatta Her Şey
Zahirî Midir?

Hayatta, hemen herşey zahiridir, dersem sözüme inanınız. Nice milletler görülmüştür ki uzun zaman, büyük bir kiskançlıkla bir takım mabutlara tapmışlar, sonra akılları başlarına gelince taptıkları bu putları tutup yakmışlardır.

İnsanların ilk cahiliyet devrindenberi bu, böyle olmuş, böyle gelmiş, böyle gidecektir.

Meselâ kadın olsun, erkek olsun, bir insan görürsünüz ki hal ve tavır son derece hoşunuza gider. Onunla tanışmak, zevkinizi okşayan hal ve harekâtile ruhunuzu daha yakından doldurmak istersiniz. Fakat en ufak bir temas sizi, böyle bir arzuya kapıldığımızı nadim eder. Çünkü siz bir hakikat aramıştınız. Karşınızda beliren bir seraptan başka birşey değildir.

Bir insan için en büyük inkısar, sevdiği ve inandığı insanın mahiyetini anlaması ve onu, farzettikinden bambaşka bulmasıdır. Birgün, kendisinden stayış ve büyük bir hayranlıkla bahsettiğim bir zatın ismini işiten bir dostum, benim bu sözlerime karşı büyük bir kahrkaha fırlatmış ve demişti ki:

— Azizim, sen o adamın hususi hayatını bir bilsen, bir daha ismini ağzına almazsın!

Demek oluyor ki hayat, umumiyetle riya doludur ve her insan, az, çok riyakârdır. Sevdiklerimizi, kıymet verdiğimiz dostları seçerken şerrin ehvenini ihtiyar etmeliyiz.

Yapacağımız zararın, duyacağımız inkısarın derecesi o nisbete hafif olur.

Adapazarında

Polisler Maskeli Bir Hırsız
Çetesini Yakaladılar

Adapazarı (Hususi) — Bir müddettenberi maskeli ve müsellâh bir hırsız çetesi türemiş ve bir çok evleri soymuştu. Hırsızlar, Kararağaç Komiser Muavini İhsan Bey ve diğer polislerin gayreti üzerine yakalanmışlar ve Adliye-ye teslim edilmişlerdir.

Bunlar, Ozanlar mahallesinden M. Osman, İstiklâl mahallesinden bakkal Münir Efendilerin evlerini soymuşlardır, hırsızlar cürümlerini itiraf etmişlerdir.

AZİZ

Deve Güreşi

Bayramda İzmirde Deve
Güreşleri Yapıldı

İzmirde bayramın ikinci günü Himayeî Etfal Cemiyeti menfaatine Alsancak spor sahasında bir deve güreşi tertip olunmuştu. Kızılcalı Çolak Velinin devesi gelmiş ve sahibine yüz lira ikramiye verilmiştir.

Bornovada Bayat Ali Ağanın devesi orta gelmiş sahibine 60 lira kazandırmıştır.

Deve güreşi arasında koç dövüştürmeleri de icra edilmiştir. Havanın yağmurlu olması münasebetile sahada seyirciler çok yoktu.

Siyaset Âlemi

Tahdidi Teslihat Konferansından İstenilenler

Cenevre, 13 — İspanya murahhası Zulueta, Tahdidi Teslihat Konferansı Riyasetine bir proje vererek, taarruz silâhların, uzun menzilli ağır topların, tankların, büyük harp gemilerinin, deniz toplarının, askeri tayaralarının ilgasını istemiştir. Çekoslovakya murahhası M. Benes te milletler arasında teessüs edecek itimat nisbetinde teslihatın tahdidini istemiş, askeri kuvvetler mevcudunun, teslihatın, silâh imali ticaretinin kontrolü hususunun takviye edilmesini iltizam etmiştir.

Danimarka murahhası M. Munş kimyevi ve bakteriyolojik silâhların menedilmesini, askeri masarifi tenkisi, mecburi hakem usulünün umumileştirilmesini istemiş, Fransız plânında derpiş edilen beynelmül zecri bir kuvvet vücuda getirilmesi suretindeki noktai nazara iştirak etmiştir. Muhamaleyh, müthiş icimalı hercü merçlere sebebiyet verecek yeni bir umumî harp tehlikesi arzettekte olan tamirat, iktisadî infirrat ve teslihat gibi büyük meseleler için bir hal sureti bulunması hususunda ısrar etmiştir.

M. Stimson Cenevreye Gidecek

Vaşington 13 — Hariciye Nazırı M. Stimson, icap ettiği takdirde Cenevreye gideceğini beyan etmiştir.

Tamirat Konferansı Hazıranda

Londra 13 — Sir Jon Simonsun M. Tardiyö ile vukubulan mülakatından sonra İngiltere ile Fransa arasında tamirat meselesinin halli için tatbik edilecek şekle ait tam bir itilâf hâsıl olduğu hakkında Hariciye nezareti bir tebliğ neşretmiştir. Belçika, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya ve Büyük Britanya Hükümetlerinin Bal Mütahassıs Komitesinin raporu muhteviyatına itilâ ettikten sonra, Lozan konferansının hazirana talik edilmesinde karar vermiş oldukları haberini, diğer alâkadar devletlere şimdiden tebliğ etmesi ve bu hükümetlerle münasebata girişmiş Sir Jan Simondan rica

HARİCİ HABERLER

İspanya Silâhların Kaldırılmasını İstedi Tamirat Konferansı Hazıranda

Fransada Kadınların İntihap Hakkı

Paris 13 — Kadınların da erkeklerin tâbi olduğu şerait altında intihap etmelerine ve edilmelerine müteallik olan proje Meb'usan Meclisi tarafından kabul edilmiştir. Meclis, tek devreli intihabı kabul etmiştir. En çok rey alan, namzet intihap edilmiş olacaktır. Nazetlerden hiçbiri müseccel müntehipler miktarının onda birinin reyini almadığı takdirde ikinci defa reye müracaat olunacaktır.

Fransanın Harici Siyaseti

Paris 13 — Âyan Meclisi, M. Laval'dan Fransanın harici siyaseti hakkında verdiği izahatı dinlemiştir.

Avrupadan Yelkenli ile Amerikaya Seyahat

Vigo 13 — Malzeme tedariği için limana girmiş olan iki Amerikalı ve bir Estonyalı rakip olduğu 3 metre tulündeki yelkenli İspanyadan Floridaya geçmek üzere bugün hareket etmiştir.

İngilterenin İhracat Ticareti

Londra, 12 — M. Nevil Çemberlayn, İngilterenin Avrupa memleketlerine yapacağı ihracat hakkında bir nutuk söyleyerek büyük kolaylıklar elde etmek için Avrupa memleketleri ile yapılacak itilâfların birkaç ay zarfında başlayacağını bildirmiştir.

edilmiştir. Alâkadar hükümetler bu kararın beynelmül münasebetlerdeki gerginliği izale edeceği mütaleasındadırlar. Almanya, Belçika, İtalya ve Japonya mümessilleri bu bapdaki kabullerini iblağ ettiklerinden, bu konferansın tamirat muadelesini ve buharanın çıkmasına sebebiyet veren iktisadî ve mali meseleleri tetkik ve uzun müddetli bir hal sureti bulmak maksadile gelecek haziranda toplanmaya karar vermişlerdir.

Konferansın mevzuu, Bal Mütahassıs Komitesinin raporunda zikredilen meselenin devamlı surette halli çaresini ve haliha-zırda mevcut cihan buhranına

Cemiyetî Akvama Çin ve Japon noktai nazaratlarını müdafaa edenler: Solda: Çin murahhası Yen, Sağda: Sato

İngiliz Liberalleri Ve Himaye Usulü

Londra, 13 — Liberal Meclisi İcra Komitesi kabul ettiği bir kararla, gümrük tarifeleri projelerini tasvip etmediklerini serbestçe söylemek hakkını muhafaza etmek şartile hükümete iştirake devamı kabul etmiş olan Liberal nazırların hattı hareketini tasvip etmiştir, komite, serbest mübadele prensiplerine karşı beslemekte olduğu imanını teyit etmiş, ve Avam Kamarasında bir himaye tarifesi vücuda getirmenin tehlikelerini musanna tabirlerle ifade eden, Sir Herbert Samuele teşekkür etmiştir.

sebeplere müşküllerin ve bu buhranı tahdit kabiliyetinde bulunan diğer müşküllerin, halli için lüzumlu tedbirle ribulmaktan ibarettir.

İspanyada Kargaşalıklar

Granata — İspanya 13 — Grevci kabileleri şehrin muhtelif yerlerinde yangın çıkarmak istemişlerdir ve bir tiyatroya petrol dökerek ateş vermişlerdir. Aynı zamanda bir sinemaya, mensucat fabrikasına, iki kiliseye de ateş vermişlerse de itfaiye zamanında yetişerek söndürmüştür.

İngiliz İşsizlerine Yardım

Londra 13 — Geçen sene zarfında işsizlere (101, 331, 568) lira yardım yapılmıştır. 930 senesine nazaran (48) milyon lira te-zayüt vardır.

Amerikada Atıl Krediler

Vaşington 13 — Âyan meclisi bankalar encümeni, binlerce bankada atıl bir halde bulunan kredilerin tekrar tedavül mevkiine çıkarılması hakkındaki kanun lâ-yihasını kabul etmiştir.

Gönül İşleri

Gülme Komşuna Gelir Başına

Bu atalar sözlü, en ziyade başkalarının aile namuslarına mu-sallat olan bedbahtlar için söy-lenmiş gibidir.

Erkekler ve kadınlar vardır ki, kendi şahsî hırslarını tatmin için evli kadınlara ve evli erkeklerle düşkünlüdürler. Bir günlük zevkleri için bir aileyi yıkmaktan çekinmezler.

Adanadan A. F. rumuzile bana hayatını anlatan genç bunlardan biridir.

Diyor ki:

"Yirmi altı yaşındayım. Şimdiye kadar hiçbir genç kız sevmemişim. Fakat sekiz evli kadınla tanıştım. Bunların her biri sene-lerdenberi evli kadınlardı. Çoluk çocuk sahibi olmuşlardır. Bu yüzden birçok macera geçirdim. Başıldım. Tutuldum. Gazetelere düştüm. Kadınların da kimi boşandı, kimi koğuldu, nihayet bu maceralardan bıktım. Şimdi evliyim, bir de çocuğum var. Fakat bu itiyadından kurtulamadığım için mi, iltifata karşı yüzüm yumuşak olduğu için mi bilmiyorum, şimdi yine evli bir kadınla sevişiyorum. Fakat ben kabahatı daha ziyade kadında buluyorum. Ondan iltifat görmeseydim, tekrar bu yola düşüneydim. Siz söyleyin, kabahat ben-de mi?"

Evet, sen de oğlum, iltifat müteakıl olmadıkça, ili tarafın birbirini bulması ve sevmesi mümkün değildir.

Yalnız unutma ki, sen de evlisin, bir başka da senin karının iltifatına mazhar olabilir. O vakit ne yapacaksın? Çuvaldızı başkalarına batırmadan evvel iğneyi kendine batır ve şu ata sözünü unutma:

Gülme komşuna, gelir başına!

★

Kadıköyünden K. S.

Dünyanın hiçbir yerinde bahsettiğiniz müsaadeyi vermezler. Her ziyaretin bir takım merasim ve âdabı vardır. Her kapı herkese açılmaz.

HANIMTEYZE

TAKVİM [PAZAR]

Arabî			Rumî		
Vakt	Ezanî	V. tî	Vakt	Ezanî	V. tî
Güneş	1. 17	6. 58	Akşam	12. —	17. 41
Öğle	6. 48	12. 28	Yatsı	1. 32	19. 12
İkindi	9. 40	15. 21	İmsak	11. 37	5. 13

EDEBİ TEFRİKAMIZ: 32

AÇLIK

Müellifi: Knut Hamsun

Mütercimi: P. S.

duğu zaman süt ve ekmele, az param olduğu zaman kuru ekmele beslenerek, param olmadığı zaman da aç durarak bir hasis gibi yaşamamış midim? Oteldemi ikamet ediyordum? Bir apartmanın zemin katında mı oturuyordum? Bir tavan arasında, ve içine kar yağdığı için herkesin kaçtığı bir tenekeci atelyesinde ikamet ediyordum. Onun için bu işten hiçbir şey anıyamıyordum.

Bütün bunları düşünerek yü-

rüyordum, ve düşüncemde bir fenalık gölgesi, bir kıskançlık, bir açlık bile yoktu. Bir boya mağazasının önünde durdum ve camakâna baktım. Bazı kutuların üstündeki etiketleri okumaya çalıştım, fakat hava çok karanlıktı. Bu yeni çocukça hevesimden dolayı kendi kendime içerliyerek, bu kutuların içinde ne olduğunu keşfedememekten mütevellit bir öfke ile, pür tehevvür, camakâna bir vurdum ve yürüdüm. Caddenin yukarsında bir memur gör-

düm, adımımı sıklaştırdım, dos-doğru ona gittim ve ta yakından ona:

— Saat on, dedim.

Hayret içinde cevap verdi:

— Hayır, saat iki.

— Hayır, saat on, dedim, saat on.

Ve öfkeden inliyerek, birkaç adım daha ilerledim, yumruğumu sıkıttım ve söyledim:

— Beni dinleyiniz, diyorum, saat on.

Kısa bir müddet düşündü, şahsını tetkik etti, şaşkın gözlerini üstüne dikti. Sonra gayet tatlılıkla dedi ki:

— Her ne hal ise, evinize girmenin tam vaktidir. Size rekafat etmemi ister misiniz?

Bu nezaket beni silâhsız bırakmıştı; gözlerime yaşlar dolduğunu hissettim ve hemen cevap verdim:

— Hayır, teşekkür ederim! Kahvede biraz geç kalmışım da. Size çok teşekkür ederim.

Kendisinden ayrılırken elini serpuşuna götürdü. Nezaketi bana çok dokunmuştu ve ona verilecek beş kuruşum olmadığı için ağladım. Durdum ve ağır adımlarla yoluna devam ederken gözlerimle onu takip ettim; o uzaklaştıkça alınma vuruyor ve gitgide daha şiddetle ağlıyorum. Fakir olduğum için kendi kendimi azarlıyor, kendime bir sürü kuş isimleri veriyor, yaralayıcı tabirler icat edi-

yor, yakası açılmamış kaba küfürlerle kendi kendimi incitiyordum. Hemen kapıma kadar devam ettim. Oraya gelince anladım ki anahtarlarımı kaybetmişim.

Kendi kendime acı acı söylendim: elbette! Anahtarları niçin kaybetmişim ya? Ben burada öyle bir yerdeyim ki aşağıda bir ahır, üstünde de bir tenekeci atelyesi var. Geceleyin kapı kapalıdır ve kimse, hiç kimse gelip açamaz; böyle olunca niçin anahtarları kaybetmişim? Köpek gibi ıslandırdım, karnım açtı, hem şöyle biraz, azıcık aç ve dizlerim bir parçacık, tubafça yorgun... Öyle ise niçin anahtarları kaybetmişim?

(Arkası var)

Hergün

Tahdidi Teslihat Konferansında Müessir Bir Celse

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

Sıra kadın murahhaslara gelmişti. Bunlar da alfabe sırasile birer birer kürsiye çıkıp temsil ettikleri cemiyetler namına beyan mütalea ediyorlardı.

Bu merasim esnasında da murahhaslar kendi işlerine bakıyorlardı. Kimi not alıyor, kimi mektup okuyordu. Bazıları sıradan sıraya yüksekçe konuşuyordu. Bir Cenubi Amerika murahhası eğilmiş, iki elile bacağına masaj yapıyordu.

Kadınların içinde sözleri en ziyade tesir yapan, evvelâ Mis Dingman, sonra Frav Ştengorg Engerişge oldu.

Kırk beş milyon azası olan, ve on beş kadın birliği namına hareket eden Mis Dingman çok alkışlandı. Yeşil elbise, siyah şapka giymiş olan bu amerikalı kadın meclis üzerinde büyük bir tesir bıraktı.

Frav Ştengorg - Engerişge ise beynelmil bir cemiyet halinde toplanmış olan Katolik kadınların sulh hakkındaki fikirlerine tercüman oldu. Ezcümle dedi ki:

"—Yirmi beş milyon azamızın imzaları, dışardaki on sekiz sandık içerisinde. İsterseniz açılıp okunabilir.

Bu sözler, meclis azasını gayri ihtiyari güldürdü. Bunlardan sonra daha üç kişi söz söyledi ve alkışlandılar. Bunların birincisi Beynelmille talebe cemiyeti namına hareket eden (28) yaşında felsefe doktorasını hazırlayan bir gençti.

"—Efendiler, dedi, harp olmasına sizler karar veriyorsunuz, fakat harbi yapanlar bizleriz. Biz ise harbi istemiyoruz!," ve alkışlar içinde kürsüden indi.

Ondan sonra sabık Belçika hariciye nazırı M. Vanderveld geldi ve nutkunu şu sözlerle bitirdi:

"—Sulhü zisden rica etmiyoruz! Sulhü cebren istiyoruz!," Üçüncü ve son hatip, İngilterenin sabık Cemiyeti Akvam murahhası Lort Robert Sesildi. Kürsiye çıktığı zaman, salon alkıştan yıkılıyordu. Marki dö Salizburinin oğlu olan Lort Sesilin uzun boyu, tatlı ve sevimli siması Cenevrede herkes tarafından tanınıyordu. Sulhperverginden kimse şüphe etmediği gibi sırf bundan dolayı hükümetle ihtilâf halinde olduğu da biliniyordu.

"—Yalnız kendi şahsıma ve temsil ettiğim cemiyetler namına söz söylüyorum! diye nutkuna başladı. Belki bazı fikirlerim, büyük Britanya hükümeti murahhasları tarafından tasvip edilmeyecektir. Fakat bunları da söylemek benim için bir vicdan borcudur," ve anlattı, anlattı.

O gün Cemiyeti Akvamin bu fevkalâde içtimanda bulunanlar, celsenin hem komik, hem de çok müessir olduğunu gördüler.

Bir taraftan insanların sulh için çırpındıkları, diğer taraftan da beşeriyete sulhü verecek sözde mes'ul efendilerin lâkayt ve müstehzi tavırları müşahede olundu.

Bunun ne feci bir tezat olduğunu ancak celsede bizzat bulunanlar farkedebilirler.

★

Dünya İşleri

Fransada Bir Senelik Cinayet İstatistikisi Neşredildi

Fransada zabita bütçesini hazırlayan M. Emil Massard birkaç gün evvel hayata gözlerini kapadı. Yanında yaşayanların anlatıklarına göre müteveffa son günlerinde artık pek az ömrü kaldığını anlamıştı. Ölümünden korkmüyordu, fakat birkaç hafta daha yaşamak istiyordu. Maksudı bilhassa Paris zabitasına hitaben yazmaya başladığı bir mektubu bitirmektir. Maksudına muvaffak oldu. Ölümünden birkaç saat evvel mektubun son cümlelerini dikte ettirmiş, sonra:

— Artık ölebilirim, demişti.

Fransanın zabita meslek memurası geçenlerde bu mektubun bir kısmını neşretti. Hakikati halde bu, bir mektup değil, küçük bir eserdir. Başında zabitanın katiller ordusuna karşı açtığı ve muvaffakiyetle yürüttüğü mücadelenin bir tahlilini yapmakta, sonra bu mücadeleyi idare eden adli zabıtayı takdire garketmekte ve nihayet bir sene içinde vukua gelen cinayetleri saymakta, bunların nasıl takip ve intaç edildiklerini anlatmaktadır. Bu itibarla eser zabita memurları için çok kıymetlidir, kariler için de meraklı bir hikâye mahiyetindedir.

İlk Taarruzlar..

Yeni senenin mümeyyiz vasfı şoförlere karşı yapılan ve hemen hepsi de ölümlü neticelenen gece taarruzlarıdır. Bu, iki safta gelmektedir. İkinci dereceyi teşkil eden vak'alar silâh teşhiri suretiyle yapılan hırsızlıklar ve nihayet cinayetler.

Fransada bütün bu hâdiseleri zabitanın "Hususi müfreze," adını taşıyan kısmı teşkil eder. Aşağı yukarı bizim polisin "Cinayet masası," na muadildir. Bu kısmın idaresi birinci derecede Mösyö "Guichard," a, ikinci derecede de Mösyö "Giyom," a mevduudur. Koca payitahtın her neresinde olursa olsun mahiyeti derhal anlaşılamiyan bir hadise vukubuldu mu semtin polis merkezi işi ele almakla beraber derhal Mösyö "Giyom," a haber verir, Giyom maiyetindeki sivil komiserle koşar gelir ve o dakikadan itibaren de semtin polis merkezi için iş bitmiş olur.

İlk Müşahedeler

Müteveffa M. "Massard," in mektubunda saydığı vak'alara göre sene başlangıcında zabitanın ilk mühim muvaffakiyetini Pontio hâdisesi teşkil etmiştir.

Bu ismi taşıyan sokağın "40," numaralı evinin altında bir şarap ticarethanesi vardır. Madam Delor adında "24," yaşında bir kadının tahtı isticarındadır. Bu kadın sabahleyin dükkânında başı

Alta : "Hususi Müfreze Şefi Mösyö Gişard Sağda: Fransanın En Muvaffakiyetli Polis Hafiyesi Mösyö Giyom, Gabriyelli"

ezilmiş olarak bulunmuştur. Cinayetin sebebi hırsızlıktır. Filhalka kadının defterinden anlaşıldığına göre "6400," frangı çalmıştır. Katilin izi yoktur. Buna rağmen hususi müfreze işe başlamış ve kısa bir müddet sonra biraz da tesadüflerden istifade ederek katili bulmuştur. Bu, Bin Diris adını taşıyan bir Tunusludur. Geçen ay kiyotikle kafası kesilmiştir.

★

İkinci hâdisi Mozar sokağında vukua gelmiş, bu sokakta da 123 numaralı kuyumcu dükkânının sahibi M. Danhofer dükkânında ölü olarak bulunmuştur. Mütehasısların fikrine göre bu biçare kafasına bir demir parçası vurulmak suretile bayılmış, sonra ruvelver kurşunu ile öldürülmüştür. Ortada en küçük bir iz bile yoktur. Katilin dükkâna girip çıktığını gören tek bir şahit bile bulunmamıştır.

Fakat "Hususi müfreze," ye mensup M. Pike tahkikatı idare ederken dükkânda masanın üzerinde içine birşey sarıldığı anlaşılan bir gazete bulmuş ve bu gazeteye, tatbik suretile, katil âleti olan demir parçasının sarıldığını anlamıştır. Demek ki gazete katilindir. Polis memuru gazeteyi tetkik ederken bükülüş şeklinden en ziyade spor ve yarış haberlerinin okunduğunu tes-

bit etmiş, sonra katilin yarışlarda şu veya bu suretle para kazanmaya çalışan serserilerden olmasına ihtimal vererek o muhitte çalışmaya başlamıştır. Bu küçük delilin katili bulmaya kâfi geldiğini söylersek belki hayret eden olur. Fakat hakikat bu merkezdedir. Sadece bu iz sayesinde ve bilâhare bir iki ifşaatdan da istifade edilerek katilin Goşe isminde bir genç olduğu anlaşılmış, tutulmuş, kafası kesilmiştir.

★

Senenin ilk aylarını kızartan cinayetlerin üçüncüsü de bir ahırda yapılmış. Moje isminde ihtiyar bir kadın ölü olarak bulunmuştur. Fakat bu cinayetin faili de derhal tutulmuştur.

★

Bu üç cinayeti müteakıp kanlı vak'alara ve bir müddet için fasıla gelmiş ve hususi müfreze bu fırsattan istifade ederek eskiden kalma faili meçhul bazı hâdiseleri kurcalamaya başlamış, fakat maalesef bu sahada fazla çalışmaya vakit bulmadan yekdiğerini müteakıp üç cinayet ile karşılaşmıştır. Fırsat buldukça Mösyö Massardın eserinden bazı parçalar daha ictibas edeceğiz.

Tütün Ziraatinin Tahdidi

Ankara, 13 (Hususi) —Tütün ziraatinin tahdidi hakkında tütün kongresinin hükümet nezdindeki temennisine Tütün İhbarı da iştirak etmiştir. Tahdit, ihtiyaca kâfi iyi tütün temin edeceğinden bu fikre İhracat Ofisi de taraftar görülmektedir.

İktisadi Haberler

Yunanistan Zeytinyağı İhraç Ediyor

Hamburg, (Hususi) — İtalyada son 14 gün zarfında, zetin mahsulünün toplanması zeytinlerin prese edilmesi esnasında havalar gayet müsait gitmiştir.

Preselerin bir çoğunda işle bitmiştir. Yağ fabrikaları istihfâf tenzil ettiklerinden yakında İtalyadan teklifin azalmasına intizar edilebilir.

İspanya, Tunus ve Yunanistanda mahsulün toplanmasına hararetle devam edilmektedir. İspanyada işler amelî grevleri yüzünden biraz sektedar olmuştur.

Yunanistanın yüksek ihracat resimleri zeytinyağı ihracatını müşkülleştirmektedir. Bununla beraber hükümet mahsulün bir kısmının vergi almadan ihracına müsaade edecektir. Bu sene Yunanistandan ihraç edilebilecek zeytinyağı miktarı 4,500 ton olarak tesbit edilmiştir.

Hamburg piyasasında fiatler iki hafta evvel birdenbire yükselmiye başlamıştı. Fakat birkaç gün sonra tekrar düşmüştür. Son fiatler berveçhi âtidir:

İtalyan Extra 700 Liret
iyi 600 Liret

İngilterede İthalat

Londra, 13 (A.A.)— Gümrük tedbirlerinden bahseden gazeteler şu malâmati vermektedir:

"Et ve buğdayın serbestçe ithaline muvafakat edildiği halde hayvan yetiştirmek için zarurî bir mahsul olan mısır, resme tâbi tutulmaktadır. Projenin komite tarafından tetkik edilmesini ve kanun lâyhasının muhtaç olduğumuz hakiki iptidai maddelerin serbestçe ithal edilecek mevât listesine ithal olunmak suretile tadil olunmasını ümit etmek icap eder.

Gümrük istatistiklerine nazaran 4 şubattan 11 şubata kadar kıymetli madenler ithalâtı, 1.803.267 liraya balığ olmuş olur. Bunun 1.759.322 lirası altındır.

Aynı devrede ihracat 2.998.850 liraya balığ olmuş olur. 2.967.540 lirası altındır.

Fransada Yağ Buhranı

Paris 13 — Toptan satılan tereyağının kilosu 38 frank 40 santime çıkmıştır. Fiatlardaki bu tezayüdü müstehlikler protesto etmişlerdir. Hükümet bu vaziyet karşısında üç aylık tereyağ kontajını iki misline iblâğ etmiştir.

Şeker Piyasası

Mal Az Olduğu İçin Fiatier Yükseldi

Şubat ayı için İstanbula (40) vagon şeker ayrılmış, bu miktar ayın ilk iki gününde gümrükten çekilerek tamamen satılmıştır. Elyevm piyasada Avrupa şekeri pek azdır. Toptan fiatler 38 kuruştan 43 kuruşa fırlamıştır. Diğer taraftan yerli şekerlere de çuval başına iki lira kadar zam yapıldığı haber alınmaktadır. Şeker tacirleri bilhassa bu son zam vaziyetinden çok zarar görmektedirler.

Bu vaziyet karşısında İstanbul gümrük müdürlüğü gümrük umum müdürlüğünden İstanbul için bu aya mahsuben (800) bin kilo şeker istemiştir. Bu miktar toptan verildiği takdirde toptan şeker fiatlerinin tekrar 38 kuruşa düşeceği söylenmektedir.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Vasfi Raşit

Bu kıymettar eserin ikinci cildi çıkmıştır. Bu cilt te birinci cilt gibi yirmi formadan mürekkeptir ve fiati daha ucuzdur. Eser ince kâğıda basıldığından hacmi de küçülmüştür. Fiati (200) kuruştur.

Sıhhat Ve Gıda

Yemeklerde
Tuz Kullanmak
İyi Değil Mi?

Tuzu hepimiz kullanırız ve tuzsuz yemek bize zehir gibi gelir. Dilimiz ona o kadar alışmıştır ki tuzu adeta yemeklerin lezzeti gibi tanırız. Fakat Vidal isimindeki meşhur Alman profesörü tuzun (albümin) hastalığına tutulanlara çok zararı dokunduğunu, yemeklerden tuzu kaldırmak suretile bu hastalığın kısmen önüne geçileceğini ispat etmiştir.

Tuz bu hastalığa tutulanların böbreğine zehirdir. Binaenaleyh albümini olanlara tuzsuz yemek yedirilmektedir.

Ancak son zamanlarda yapılan tetkikat ise, tuzun vücutta yerleşen kireç ile de alakadar olduğunu meydana çıkarmıştır.

Tuzu yemeklerimize çok miktarda koyarsak çok tuz vücuttaki kirecin azalmasını intaç eder. Halbuki kireç hayatımız için elzem bir maddedir. Ve bilhassa buluştu hastalıklara karşı vücudumuzun bir mukavemet unsuru edolunabilir.

Onun için yemeklerden tuzu azaltmakla, vücudumuzda bulunan kireci muhafaza etmiş oluruz. Bundan dolayı bilhassa veremililere, yedikleri yemeklerdeki tuz miktarı azaltmaları tavsiye olunmaktadır.

Bu suretle vücutta kalan kireç verem mikrobuna karşı yapılan mücadeleye yardım etmektedir. Az tuzlu yemek adeti, bilhassa Almanyada fazla rağbete mazhar olmakta ve bu usulün faydeleri de yavaş yavaş görülmektedir. Yemeklerle beraber vücuda giren tuz miktarı hergün 15 gramı bulmaktadır. Bu miktar ise çoktur.

Bunu 8-10 grama indirmek kendi menfaatimiz iktizasındadır. Az tuzlu yemek yersek vücudumuzun bundan istifade ettiğini derhal göreceğiz. Diğer taraftan kireç emiliminin da vücudumuza çok miktarda girmesi lâzımdır.

Avrupada olduğu gibi, bazı kimselerin, sebzeleri haşyarak yemek şeklindeki tavsiyeleri hiç doğru değildir. Çünkü sebzeler, haşlandıkları vakit ihtiva ettikleri bütün kireç emilimini terkederler. Ve bunlar da haşlama suyu ile atılır.

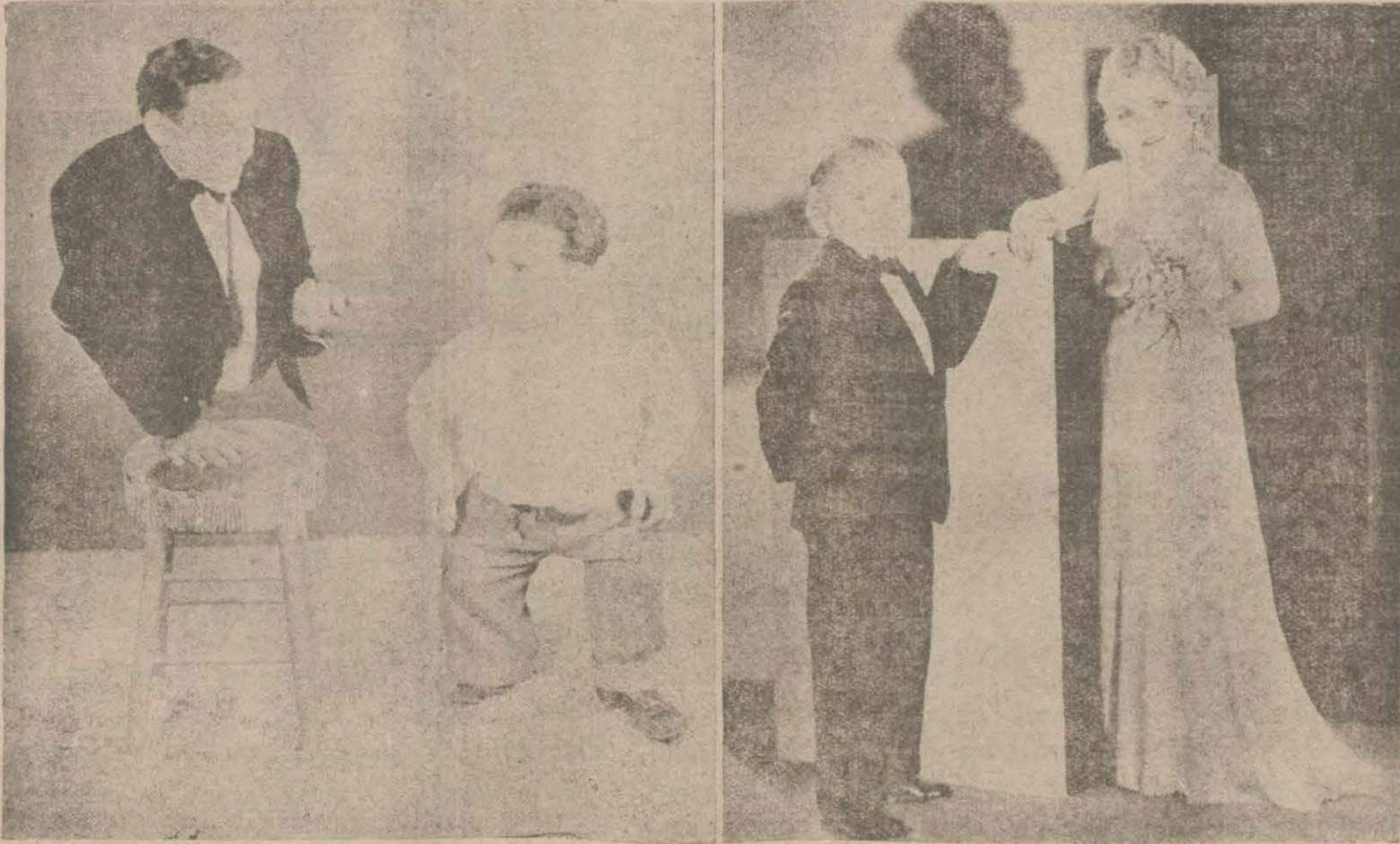
Bu tarzda yenen sebze ise hiçbir gıda kıymeti olmayan selülozdan başka birşey değildir.

Mısır Heykelleri

Tutankamenin Mezarında
Yeni Tarihî Eserler
Bulundu

Kahire (Hususî) — Firavın Tutankamenin (Vadimülük) te evvelce keşfedilen mezarından yeniden çıkarılan kıymetli eserler 56 sandık içinde iki vagonla Kahireye getirilmiştir.

Bu eşya arasında boyu (4) metre (75) santim uzunluğunda bulunan çok san'atkarane işlenmiş tahta tabut ta vardır. Bunlar müzeye götürülmektedir.

S İ N E M A
Â L E M İ N D E

Yeni hazırlanmakta olan rövünün başlıca rollerini yapacak artistlerden bir kaçı

Hilkat
Garibeleri

Dünyanın en garip ve merak uyandırıcı insanlarından mürekkep bir grup, şimdi, Amerikada M. G. M. Stüdyolarında toplanmış bulunuyorlar. Bunların kimi basdı bacak, kimi, bir tüyün ağırlığına yaklaşan kad ve kamette veya birbirine yapışık, yassı başlı, sivri kafalı, kadın, erkektir ve hepsi bir arada dünyanın en merak uyandırıcı bir heyetini teşkil ediyor.

Meselâ içlerinde yarım vücutlu bir delikanlı vardı ki adı Conni-Frank'dır. Ku-ku vücudu bir ley-leği andıran kuş şekli bir kızın ismidir. Pet Robenson denilen insan taklidi ise o kadar zayıftır ki arkadaşları kendisini "İskelet," diye çağırıyorlar.

Küçük Marta ise her iki elden de mahrumdur. Dantelâ örnek ve iş işlemek için behemehâl ayaklarını çalıştırmak mecburiyetindedir

Şimdi Amerikada bulunan bu garip mahlûklar kafilesi, yakında filme alınacak olan mühim bir rövünün eşhasıdır, dünyanın dört bir tarafındaki cambazhanelerden, köşe bucaktan toplanmışlardır. Daha da toplanacaklardır. Bun-

Suriyeliler
Protesto İçin
Bayram Yapmadı

Berut (Hususî) — Son kanlı me'us intihabının fiili bir protestosu üzere Suriyeliler Şeker Bayramı yapmamışlardır. Bayram günleri kimse kimse ile bayramlaşmaya gitmediği için Suriyede bayramın varlığı hissedilmemiştir. Filistinliler de Suriyelilerin bu kararına iştirak etmişlerdir.

Bir Rövüde rol alacak bitişik hemşireler

Başlarında
Saç Bitmiyen
İki Kardeş

Amerikanın garibeler diyarı olduğuna artık hiç şüphemiz kalmadı. Tetkikat meraklısı bir Amerikan profesörü Kaliforniyada dolaşırken bir köyde çok garip bir manzara ile karşılaşmıştır. Hâdisi şudur:

O köyde ikisi de yirmi beş yaşında olan iki kardeş vardır. Bunlar analarından ikiz doğmuşlardır. Fakat ikisinin de başında bir tek saç teli yoktur. Kafaları çiril çıplaktır.

Tetkikat neticesinde bunların analarından seçsüz doğdukları, aradan geçen bu kadar uzun seneler zarfında da başlarında saç çıkmadığı tespit edilmiştir. İsin asıl tuhaf olan ciheti şudur ki, bu iki kardeşin ikisi de akıl itibarile diğer hemcinslerinden daha fakirdir. Yani ikisi de biraz budaladır.

Bir Rövü
Yapıyorlar

ların duygularının ifadelerinde de tuhafliklar vardır. Meselâ, elsiz kız, Amerikan toprağına ayak bastığı zaman, etrafında bulunanlara ilk söz olarak şunları söylemiştir:

— "Aman sizin kaldırılmamız ne kadar sıcak!"

Çünkü bu kızcağz, ayaklarını ellerinin yerine kullanmaktadır. Bu istifadeyi her zaman temin edebilmek için de ayaklarının baş parmağını dışarda bırakacak şekilde sandal giyer.

Bu rövüde Şilitz isminde sivri kafalı bir genç daha vardır. Bunun kafası okadar sivridir ki ona "İğne kafa," ismi verilmiştir. Sonra sakallı Olgayı da zikretmeden geçmemek lâzımdır. Ayrıca, yüzünün yarısı erkek, yarısı kadın olan Jozefle Jozefin ve birbirine bitişik Hilton hemşireler tabiatın cidden nadir görülebilen mahlûklarıdır.

Bin bir diyardan toplanarak bir araya getirilen bu hilkat garibelerile birlikte rol alacak olan artistler Leylâ Himans, Vallas Ford, Olga Baklanova vardır.

Olimpiyat
Müsabakaları

Lak Plasit, 13 (A.A) — Havanın tamamen gayrimüsait bir hal almasından dolayı olimpiyat oyunlarının icap ederse pazartesi gününe kadar temidine resmen müsaade edilmiştir.

Bugün yapılacak olan 50 kilometrelik Ski yarışı yarın saat on birde tehir edilmiştir. Dört kişilik Bobsleyk yarışları da kâfi miktarda kar bulunduğu takdirde yarın saat on birde, olmadığı takdirde pazartesi günü yapılacaktır.

Spor

Karar Verirken
Elinizi Vicdanınıza
Koyun

Merkezi Umumi İhtimal Müsabakaları

14 Şubat 1932 Pazar günü Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Merkezi Umumi Ankara'da toplanıyor. Bu içtimada bulunmak üzere şehrimizde bulunan Federasyon rüesası bugün Ankaraya müteveccihen hareket etmektedirler.

Ruznameyi bilmemekle beraber memleket sporunu alâkaday edecek birçok mühim mesailin görüşüleceği ve kararlar alınacağı şüphesizdir. Mevsuk istihbaratımıza nazaran bu toplantıda bilhassa Türkiyenin 1932 Los Ancelos olimpiyadına iştirak edip etmeyeceği de mevzu bahis dilecektir. Binaenaleyh bu çok mühim mesele hakkında şu veya bu şekilde bir karar vermeden evvel noktai nazarımızı yazmayı memleket sporu namına faydalı buluyoruz.

Bizce 1932 Olimpiyadına iştirak etmek doğru değildir. Çünkü:

1 — Memleketimizin spor vaziyeti olimpiyatlarda herhangi bir müsabakayı kazanabileceği veyahut kendisine bir derece temin edecek şekilde değildir.

2 — 1924 - 1928 olimpiyatlarında da vaziyet bu merkezde idi. Fakat o zamanlar memleket sporcuları böyle muazzam bir spor bayramını görmek ve mümkünse bir şeyler öğrenmek için gönderilmişlerdi. Binaenaleyh bu seferki olimpiyada bu noktai nazardan iştirak artık mevzu bahis olamaz, kanaatindeyiz.

Zira 1928 olimpiyadına iştirak eden sporcularla bugünkü sporcular arasında şahıs itibarile bir değişiklik yoktur.

3 — Dünyada hüküm süren İktisadi buhran dolayısıyla spor vaziyetleri bize nazaran çok parlak olan milletlerin sırf bu yüzden bu seyahate ve masrafa katlanmak istememişlerdir.

4 — Eğer Amerikaya gitmek memleket sporuna bir fayda temin eder zannediliyorsa, bu faydanın on mislini Amerikaya gitmek için sarf edilecek para ile memleketin herhangi bir şehrinde yapılacak spor yerleri fazlasile temin eder.

Şu halde Ankarada içtimai edecek ve bu meseleye karar verecek olan Merkezi Umumi bu noktaların nazarı dikkate alınmasını talep ediyoruz. Ve son söz olarak tekrar söylüyoruz.

Efendiler! Kararınızı verirken ellerinizi vicdanınızın üzerine koymayı unutmayınız.

İranda
Şeker
Fabrikası

İran hükümeti Tahran şehrine yirmi kilometre mesafede bulunan Kahri köyünde büyük bir şeker fabrikası yaptırmıştır. İran Şahu geçen hafta bizzat köye giderek fabrikanın küşat resmini ıera etmiştir.

HARUNÜRREŞİT

11

Yazan: * *

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

O güne kadar servetin, debedenin biraz saadet olduğuna inanmıştı ve o sebeple, gözleri elmadan, kanalları yakuttan, bedenleri altından yapılmış deniz hayvanlarıyla müzeyyen şu muhteşem halı odasına serdirmiş, altın mahlarla pencerelere asılan şu perdelerin kenarına yine altın nakışlarla kasideler işletmiş, divanhanesinin bir köşesine altın direkli ve baştanbaşa samur kaplı şu zarif çadırı, "Zaviyetüs-safa", ya kurduğunu. Şimdi, bu tantananın kuru, kupkuru bir şey olduğunu anlıyordu.

Evet. Emirülmüminin karısı ilk defa olarak hayatın, hele bir kadın hayatının ipeklere, altınlara, elmaslara değil, ancak bir parça etten ibaret olan kalbe merbut olduğunu idrak ediyordu. O kalp incinirse, o kalp zedelesenirse, o kalp burkulursa altın ve elmadan şifa gelmiyordu, gelemedi.

Seyyide Zübeyde, etrafında renk renk pırıltılar yaratan mutanant eşyaya bir daha baktı ve bir daha baktıktan sonra gözlerini kapadı, kocasının rakseder gibi görünerek birkaç yüz şahit muvacehesinde yarattığı manzarayı hayalinde canlandırdı ve eşini kaybeden bir çöl abusu gibi inledi:

— Kabbehallahünnisa! Fema ekderhünne alelmesaip! Allah kadınları kahretsin. Nelere, ne musibetlere tahammül ediyorlar?

Sonra odanın bir köşesine koştu, kapısı minimini altın çivilerle çerçevelenmiş sadaften yapılmış bir dolabı açtı, birkaç billür mahfaza çıkardı. Bunların içinde çeşit çeşit inciler, elmaslar, yakutlar ve zümrütler vardı.

Zübeyde, "Dür" denilen büyük incileri. "Behremani", ismi verilen kırmızı yakutları, "Zübabi", dedikleri - büyük hacimli yeşil sinek rengindeki - zümrütleri, gelişigüzel kilimlerin üzerine saçtı. Sonra elini yine dolaba sakarak iki mahfaza daha çıkardı. Bunların birinde Harun tarafından kırk bin dinara satın alınarak üstüne "Reşit" kelimesi kakşedildikten sonra kendisine hediye edilen "Cebel" namındaki kırmızı yakut ve diğerinde yine kocasının ihda etmiş olduğu yüz yirmi bin dirhem kıymetindeki büyük elmas vardı. (*) Onları cebine koydu ve gözlerinde çılgin bir ateş parlıya parlıya dışarı fırlayarak haykırdı:

— Bana Hekimbaşıyı çağırın! Kocasından çok ağır hakaret görmüş olan hanımların mutlak ve mutlak arbedeler çıkaracağını tahmin eden halayıklar, onun hekim başı istediğini görünce birbirleriyle göz tebessümü teati etmekten geri kalamadılar. Çünkü yüreği kırılıp ta hastalanan kadın zafını ve inhisarını kabul etmiş demektir. Hamle yapamayan her kadın, muhakkak başına bir çatma ilişirir veya alını kırıştırıp yatağa yatar. O, ne fazla bir harezetten mütesirdir, ne bedeni bir

[*] Yirmi gümüş dirhem bir dinar ve bir dinar, yarım İngiliz altını kıymetindeydi.

istraptan müstekidir. Ancak ru-hundaki elem için o elemi yaratandan şifa dilenmektedir!

Halayıklar, hanımlarının da alelade kadınlar gibi hastalandı-

ğına hükmettiler ve acıdılar. Aynı zamanda emrini yerine getirmek için koşular, hekimbaşıya haber uçurdular.

(Arkası var)

Japonya Çine Mütemediyen Asker İhraç Ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Cemiyeti Akvama Müracaat

Cenevre 13 — Çin Murahhası M. Yen Cemiyeti Akvama müracaat ederek Aksayı Şark ihtilâfı ile hemen mesgul olmasını istemiştir. Bu talep, meclisi bizzat bu mesele hakkında rey vermek vaziyeti karşısında bırakacağı için meclis mahafilinde çok heyecanlı bir alaka uyandırmıştır. Dün akşam meclis, iki taraf murahhasının da hazır bulunmadığı bir celse akdetmiş ve uzun müzakerelerden sonra hali hazır ahval ve şeraiti içinde bu şekilde bir teşebbüsün mes'uliyetini Çin murahhasına bırakmaya karar vermiştir.

Şimdi M. Yenin, Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumiliğine verdiği mektuba, bu mektubun onu taahhüt altına sokmasını rağmen tasavvurunda sebat edip etmeyeceği merak ile sorulmaktadır. Meclisin resmi kararı pazartesi günkü umumî celsede malûm olacaktır. O zamana kadar bu talebin geri alınması hususunda Çin murahhası nezdinde teşebbüsât yapılacaktır.

15 inci Madde Ne Diyor?

Çinin bu talebi, Cemiyet misakının (15) inci maddesinin tatbikini istihdaf etmektedir. Bu maddede deniyor ki:

"Cemiyeti Akvam Meclisi kebirine havale edilen bütün ihtilâflarda, Cemiyeti Akvam meclisinin icraat ve salâhiyetlerine müteallik olan madde ahkâmı meclisi kebirde de tatbik olunur."

Bu da son haftalar zarfında mecliste takip edilmiş olan usulün Meclisi kebirde de tatbik olunması demektir. Binnetice Meclisi kebir Kâtibi umumilikten bu mesele hakkındaki bütün malûmatı almaktadır. Meclis, mevzuubahs hâdiseler hakkında her iki tarafın da malûmatına müracaat etmeyecektir. Nihayet, mecliste hazır bulunan Cemiyeti Akvam azasını ve 15 inci madde mucibince tarafeyn hariç olmak üzere cemiyetin diğer azası ekseriyetinin tasvibi ile meclisi kebir tarafından bir rapor tanzim edilecektir.

Bu rapor, meclis raporunun hüküm ve kıymetini haiz olacak ve tarafeyn hariç olmak üzere diğer mümessiller tarafından itti-

fak ile kabul edilmektedir.

Japonya Ne Yapacakmış?

Cenevre 13 — Terki teslihat konferansı mahafilinde, umumî meclisin içtimaa daveti talebi heyecansız olarak karşılanmıştır. Mezkûr mahafil meclisin fevkalâde içtimanın fidesiz olacağı kanaatinde. Mamafih Japonya bu tebirin tatbikinden ürkmeyecek ve meclis azasının bulunmayan bütün devletler karşısında birçok aylardanberi beynelmilel efkârı umumîye ve meclis muvacehesinde istimal eylemiş olduğu delilleri tekrar serdeyliyecektir.

İngiliz Cemiyeti Akvam Müzahirlerinin Fikri

Londra 13 — Cemiyeti Akvam müzaheret cemiyetinin İcra komitesi, Çin - Japon ihtilâfının tetkiki maksadile, Cemiyeti Akvam meclisinin Amerika ile bilitifak Aksayı şarkta sulhun tesis için lüzumlu görülen her türlü siyasi ve iktisadi tazyik icrasını, mütezzammın bir karar vermiştir.

Çin Hükümetinin Bir Beyannamesi

Cenevre 13 — Çin murahhas heyeti Nankin hükümetinden bir beyanname almıştır. Alâkadar başlıca devletlere hitaben gönderilen bu beyannamede harp mes'uliyetlerinin tayinine çalışılmakta ve Çinin maruz kaldığı istilâya karşı koymak için elinde bulunan bütün vasıtalara müracaat edeceği bildirilmektedir.

Bu beyannamenin Cemiyeti Akvam Meclisinin fevkalâde surette içtimaa daveti talebile hiç bir alâkası olmadığı söylenmektedir.

Cenevre 13 — Çin murahhası M. Yen Tahdidî teslihat konferansında şiddetle alkışlanan şu nutku söylemiştir:

"Tahdidî teslihat, aynı zaman-

LONDRA eğleniyor...
BERLİN eğleniyor...
PARİS eğleniyor...
VIYANA eğleniyor...

ve
İSTANBUL

Lilian Harvey - Henry Garat
ve ARMAND BERNARD'ı

Fransızca sözlü dünyanın en muazzam filmi olan

KONGRE EĞLEİYOR

Şaheserinde görmekle eğlenecektir. çarşamba akşamından itibaren

ELHAMRA ve MELEK

Sinemalarında birden UFA süperprodüksiyonudur.

Douglas Fairbanks

DOUGLAS FAIRBANKS'ın
AYA AŞIK

tamamen sözlü ve şarklı birinci filminde çevikliği çok şayanı hayrettir. Kendisi bu filmde insanlar arasına koştuğunu tavana atıldığını, sıçradığını, zıpladığını düştüğünü ve durmaksızın turmandığını göreceksiniz.

Sahne arkadaşları

BEBE DANIELS

da cidden şayanı temadır.

da muahedelerin ve bilhassa bunlardan beynelmilel ihtilâfları muslihaneye vasıtalarla halletmesi icabeden muahedelerin mukaddes mahiyetine bağlıdır.

Çin, merhamet talep etmiyor. Diğer milletlerin silâhla yardım etmelerini de istemiyor. Yalnız resmi vesaike imzalarını koymuş olan milletlerden girişmiş oldukları taahhütleri yerine getirmelerini istiyor.

Cemiyeti Akvam misaki ile Briand-Kellog misakının etrafında toplanmanız için size müracaat ediyoruz, zira Tahdidî teslihatı hakiki ve devamlı bir iş yapmak ancak bu suretle mümkündür: Çin, iki bin seneden fazla zamanlık bir tarihe maliktir. Birçok fırtınalar geçirdik. Hepsini atlattık ve yaşadık. Şimdiki buhranı da atlattık yaşayacağımıza inanmak hakkına malik bulunuyoruz ve böyle zannetmekle hata etmiyoruz.

Fakat bu buhrandan istikbalde ittihaz edeceğimiz hattı hareketlere ve taşıyacağımız zihniyetlere ait yeni bir psikoloji ile ve hayatın çetin hakikatlerine ait yeni bir bilgi ile çıkacağız. Bütün bu yeni bilgiler üzerine harici siyasetimizin binasını kuracağız. Ozaman vaziyet ve mevkimizi doğru olarak bileceğiz.

Hatip, bu münasebetle geçen teşrinisani ayında Çin hükümeti tarafından teslihat mütarekesi teklifi hakkında Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumiliğine verilmiş olan cevabı hatırlatmıştır.

Konferansı kat'i surette muvaffakiyete isal veya akamete

RAŞİT RIZA TİYATROSU

Bugün akşam 21,30 da

AİLE SAADETİ

Yalunda, Serseri

ECONOMOU OPERET HEYETİ

Fransız Tiyatrosunda

Bugün 1 inci matina 14,30 da

KIKI KOKO

2 inci matina 18 da

TCHIN - TCHI - LA

Akşam 21,30 da ilk defa

TİHEROS ALİTİS

Karakış İstanbulu Yine
Şiddetle Bastırdı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

evlerinden çıkmadı, çıkanlar ise evlerine erken döndüler. Dün, pek çok dairelerde iş pek az oldu. Karadenizden ise elhamdülillah kaza haberi gelmedi.

Bugünkü Hava

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata göre bugün de hava kapalı olacak, rüzgâr batı istikametinden kuvvetli esecek ve kar devam edecektir.

Memlekette Hava Vaziyeti

Diğer yerlerden mevsim vaziyetine dair muhabirlerimizden aldığımız haberler şunlardır:

Orhangazide

Orhangazi (Hususî) — Mütemediyen yağan karlar yüzünden Orhangazi - Yalova şosesinde otomobiller hareket edememiş birkaç otomobil de yolda kalmıştır. Yolda kalan yolcular Orhangazi Kaymakamı tarafından otellere alınmış, kendilerine yiyecek içecek temin edilmiştir. Hatta "Mudanya Zaferi", vapuru telgrafila anlaşarak Gemliğe getirilmiş, bu suretle yolcular birkaç gün sonra İstanbula gidebilmişlerdir.

Adapazarında

Adapazarı (Hususî) — İki gündendenberi yağan kar yarım metre irtifa peyda etmiştir. Kar köylerde bir buçuk metreyi bulmuştur.

Griple başhyan zatürreeden ölenlerin adedi gittikçe artmaktadır.

Bandırmada

Bandırma, (Hususî) — Kar ve soğuk çok müthiş. Birkaç gün evvel iyi giden havaları gören halk ilkbaharın geldiğine zahip olmuştu. Son vaziyet ümitleri söndürmüştür.

mahtûm edecek şey, muahedelerin kutsî mahiyetlerinin muhafaza veya terkedilmesidir.

MUSTAFA "HAYAT YOLU,"

Bugün: MAJİK SİNEMASINDA

Kemalî muvaffakiyetle gösterilmekte ve emsalsiz bir dram, göz kamaştırıcı zengin bir dram olan

ALEV ŞARKISI

New - York metro politaino operasının ilâhî mugannilerinden: Meşhur tenor ALEXANDRE GRAY ile cazip ve sehhar muganniyse BERNICE CLAIRE tarafından temsil edilmektedir. Bu filmün musiki fevkalâde müessir ve mükemmel melodileri ve fecrik baletleri havidir. 10.000 figüran sahnede, Rus heyeti muganniyesine 200 kişi iştirak etmekte ve balalafka 120 çeşit musiki aletinden mürekkeptir. Bu harika tamamen renklidir.

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ...

Abdülhamit, Alman İmparatorunun Siyasetini Şiddetle Tenkit Ediyor

Celâlettin Paşa Koleradan Ölmüştü

NAKİLİ ZIYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 230 —

— Aman efendimiz, siz daha hâlâ bu adamdan medet mi umuyorsunuz?.. Buna emniyet ve itimat buyurmanız teessüf ediyorum. Bu adamın ne kadar dinsiz ve ahlâksız olduğunu anlamadınız mı?.. Ben bu adamla Şurayı Devlette beraber buldum. Bir gün dairede hep beraber oturuyorduk. O gün işlerimiz hafif olduğu için şundan bundan konuşuyorduk. Lâf arasında icap etti: (Bir evlât, anasına babasına hürmet etmeli ve minnettar olmalıdır) dedim. O kadar arkadaşın içinde Sait Paşa hemen söze atılarak:

— Evlât.. meselâ ben.. anama babama niçin minnettar olayım. Beni, tesadüfen bu dünyaya getirdikleri için mi?..

Derdemez, hepimiz hayrette kaldık.. Benim Sait Paşaya hiçbir garazım yok. Ancak vukuu hali hikâye ediyorum. Nişantaşında konağımız karşı karşıyadır. Ben bir gün onun hamamının yandığını gördüm. (Gusül) etmek şöyle dursun, hamama girip temizlenmek bile adeti değildir.

Dedi.. Ben bunları Fuat Beyin ağzından işittim. Eğer yalansa, günahı vebali onun boynuna olsun.

Dedi.

21 Haziran 332

Müşfika Kadınefendinin boğazi ağrıyor. Oruçlu olduğu için ilaç alamıyor. Bugün Abdülhamit oruç tutması için epeyce söylendi. Fakat Kadınefendi, oruca devam etmek istiyor.

Bugünkü gazeteler, İngilizler tarafından (Cidde) nin topa tutulduğunu yazıyorlardı. Abdülhamit buna çok kederlendi. Hele (Mekke Emiri) Hüseyin paşanın azledilmesine, hiçbir manâ veremedi. Emir Hüseyin paşa için:

— Çok zeki adamdır. Emir tayin olunduktan sonra bana bir teşekkürname yazmıştı. Pek beyendim. (Mekke) ve (Medine) de çok taraftarları vardır. (Şerif Haydar Paşa)'yı tanıdım. Benim şehzadelerle beraber burada tahsil gördü. Oda zekidir. Fakat taraftarı yoktur. Şerif bakaalim oradaki karışıklığı teskin edebilecek mi?

Dedi ve ümitsizlikle dudaklarını büktü.

26 Haziran 332

9 Temmuz 916

Dün gece hava pek sıcaktı. Abdülhamit odasının penceresini kapattırmaçan yattı. O uyuduktan sonra kapatacaklardı. Halbuki unutmuşlar. Sabaha karşı Abdülhamit büyük bir vücut karışıklığı ile uyandı. Derhal (aspirin) aldı. Banyoya girdi. Öğleye doğru,

kırgınlığın zail olduğunu söyledi.

Yunan ordusunun kısmen terhis edilmesine Abdülhamit şüpheli bir nazarla bakıyor:

— Terhis olunan efrat, doğruca itilâf ordularına gönüllü gideceklerdir. Görürsünüz.

Diyor. Sonra, Almanların bazı cephelerde gerilemelerine de müteessir oluyor.

— Almanlar mağlûp olurlarsa, bizim halimiz ne olur?.. Her şeyden fazla para sıkıntısına maruz kalacağız. Memleketin haline mi acımalı, kendi halimize mi? Bilmem ki.. Benim elimde avucumda çok birşey kalmadı. Evlatlarım da muktesit değildir, hesaplarını, hiç bilmezler, ellerine geçen parayı derhal sarfederler. Ahmet Efendi ile Bürhanettin Efendi, hiç lüzumsuz yere birer köşk almışlar. Halbuki içinde oturuyorlar. Bunlar hep nedir bilir misiniz?.. Kâhyalarının teşvikleridir. Malûm ya, alışveriş olursa, kendileri de çöplenirler. Bunların hepsini, ben bilirim.

Abdülhamit, bugün Almanya İmparatorunun siyasi mesleğini şiddetle tenkit etti:

— (Prens Bismark)'ın siyasetini terkettiği için başına bu belâ geldi. Yoksa gelmezdi. Bismark gibi siyasi bir dâhi, dünyaya ne gelmiştir, ne de gelecektir. Onun mesleği,

Rusya ve Avusturya ile iyi geçmek.. İngiltereyi gücendirmemek.. Fransızlarla aradaki itilâf (Alsaz - Loreu) den geldiği için onları da idare etmekten ibaretti.

Dedikten sonra, Almanya - Rusya siyasetini bozduğundan dolayı İmparatorun çok büyük hatalara düştüğünü izah etti.

5 Temmuz 332

Gece, Naciye Kadınefendinin kulağından biraz kan geldi. Abdülhamit, merak ederek sabahleyin derhal doktora haber gönderdi. Doktor geldi, muayene etti. Kadınlık halinin bazı esbabından ileri geldiğini söyleyerek şayanı endişe birşey olmadığını söyledi.

(Arkası var)

Sinema Ve Tiyatrolar

ALKAZAR	— Racenin Estresi
ALEMDAR	— Şen Müllâzım
ARTİSTİK	— Vicdan azabı
A S R I	— Cambazhane çocuğu
ELHAMRA	— Kaçakçılar
ETUVAL	— Göl Cehennemi
FERAH	— Parlak bir revü
FRANSIZ TIYATROSU	— Zenciller turupu
GLORYA	— Aşk hülyalarım
HİLÂL	— Kanlı venedik
KEMAL B.	— Gece sevdaları
MAJİK	— Alev şarkısı
MELEK	— Monte Karlo
MİLLİ	— Esir Melike
OPERA	— Cehennem Melekleri
ŞİK	— Racenin Estresi
KADIKÖY SÜREYYA SİNEMASI	— Ren Kızları
ÜSKÜDAR HALE	— Kanlı pusu

Resminizi Bize Gönderiniz,

Size Tabiatınızı Söylüelim...

HATİCE H. ; Doğru sözlü ve fakat bir parça serkeştir. İnatçıdır. İntizam kuyudatıle kendini üzüntüye sevkmez, herkese uysallık yapmaz, sevdiikleri azdır, söz altında kalmak istemez.

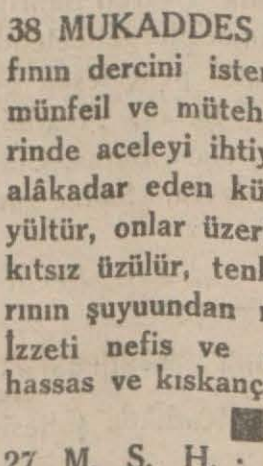

NURİ BEY ; Sokulgan, girgin ve aculüdür. İşlerinin nihayetini biran evvel almak ister. İntizam kuyudatıle hürriyetini takyide taraftar değildir. Kendisini bazen ihmal eder. Her hususta uysallık göstermez, tenkit yapar, itiraz ve muhalefet eder.

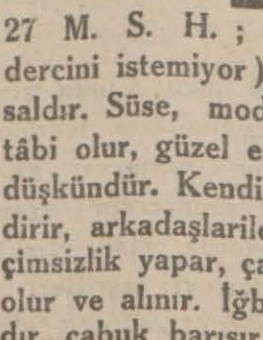
Fotoğraf Tahlil Kuponunu 11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

HÜSNÜ TAŞKIN B. ; Zeki ve düşüncelidir. Zevkiselemi vardır. Serkeş, gürültücü ve kavgacı değildir. Muamelâtında tevazua, ve sadeliğe temayül eder.

38 MUKADDES H. ; (fotoğrafinin dercini istemiyor) Sür'atle münfeil ve müteheyyiç olur. İşlerinde aceleyi ihtiyar eder, şahsını alâkadar eden küçük şeyleri büyüktür, onlar üzerinde vakitli vakıtsız üzüdür, tenkitten, kusurlarının şuyundan müteessir olur. İzzeti nefis ve sevgi bahsında hassas ve kıskançtır.

27 M. S. H. ; (Fotoğrafinin dercini istemiyor) Samimi ve uysaldır. Süse, moda cereyanlarına tâbi olur, güzel eşya ve elbiseye düşkündür. Kendini çabuk sevdirir, arkadaşlarıyla nadiren geçimsizlik yapar, çabuk müteessir olur ve alınır. İğbirarı devamsızdır, çabuk barışır.

BİZİM DAKTİLO

Bugünün Romanı

16

Yazan: Z. Şakir

Tekrar kapı açıldı, bu sefer, Sait Bey geldi. Doğruca odasına girdi. Ayakta durdum. Onun hareketlerini dinledim. Evvelâ, masasının üstüne bir kâğıt demeti attı. Sonra, Hasanı çağırdı.

— Hasan...
— Efendim..
— Bana Vedat Beyi çağırmasana..

— Vedat Bey gelmedi efendim..
— Amma olur muya.. Saat on bire geliyor.

Ve sonra.. Anahtarlarımı şakırdatı şakırdatı, masasının bir gözünü açtı. Yine birtakım kâğıtlar karıştırdı. Sandalyası gıcırdadı. Yerinden kalktı, ara kapıya hafifçe iki darbe vurduktan sonra kapıyı açtı.

— Bonjur Kevser Hanım.
— Bonjur Beyefendi.

— Akşamdanberi nasılsınız? Tabii, dün memnun oldunuz. Bizim şerik, gelirgelmez sizden bahsettim. Sizin pek çalışkan ve malûmâtı olduğunuzu söyledim. O da sizi görünce bana hakverdi. Maaşınıza zammetti. Nasıl? Ben size söylemedim mi? Bizim yanımızda buldukça, tedricen terakki edersiniz, demedim mi?

Doğru.. Derhal Sait Beyin ilk günü yüzüme karşı (yürük at, yemini kendi arttırır) diye beni hayvana benzettiğini derhal hatırladım. Fakat o günkü ka balıkla bugünkü nezaket bana okadar garip geliyor ki..

— Teşekkür ederim Beyefendi. Zaten ben de, bütün istikbalimi sizden bekliyorum.

Diye nazikâne mukabele ettim. Fakat bu sözlerimi herhalde başka mana ile tefsir eden Sait Beyin gözleri birdenbire parladı. Rengi adeta kızardı. Dudaklarındaki tebessüm genişliyerek yüzüme baktı:

— Acaba buna inanayım mı?

Dedikten sonra ümitlerini kuvvetlendirecek bir cevaba muntazır kaldı. Bu, benim için çok müşkül bir andı. Onun kalbini kırmadan ve incitmeden, ümitlerini söndürecek bir söz söylemek lâzım geliyordu. Bir iki defa yutkunduktan sonra, şüphesiz değilmi Beyefendi. Sizin gibi bir.. bir.. (Velinimet) olduktan sonra..

— Estağfurullah.. Estağfurullah.. Ne ise, bunları sonra da konuşuruz. Şimdi mühim bir işimiz var. Büyük bir ecnebi şirket ile bir buçuk milyon lirahlık bir işe girişiyoruz. Acele tercüme edilecek evrak var. Vedat Bey de gelmemiş.

Acaba bunları siz zahmet edemez misiniz?..

Birdenbire vücudum, buz kesildi. Benim fransızcamın kısa bir hududu vardı. Bu mahdut fransızcamla bir buçuk milyon lirahlık işin evrakım tercüme nasıl cesaret edebildim.

— Emredersiniz Bayefendi. Fakat bu tehlikeli işin mes'uliyetini üzerime alamam. Eğer müsaade buyurursanız, mühendis beyefendilerden birile beraber.. Sait B. düşünür gibi oldu.

— Sami Beyle Riza Beyin franscası zayıftır.

— Eh pek âlâ efendim. Fahir B. olsun.. Zannederim ki çok iyi fransızca biliyorlar.

Sait Beyin gözlerinin önünden bir bulut geçtiğini hissettim.

— Fahir Beyin elinde mühim işleri var. Onu meşgul etmiyelim.. Hele biraz daha bekliyelim. Belki Vedat Bey gelir.

Sait Bey bu sözleri söylerken yavaş yavaş orta kapıya yürüdü. Kendi odasına geçiyordu. Fakat birdenbire durdu. Olduğu yerde geri dönerek:

— Haaa.. bakınız, az kaldı unutuyordum. Yarın akşam, bütün arkadaşlara ziyafetimiz var. Bizim Necati Bey, hem şöylece arkadaşlarla bir eğlenti yapmak, hem de [toplucu görüşmek istiyor. Tabii siz de gelirsiniz.

— Nerede efendim?
— Beyoğlunda.. Bizim Necati Beyin pansiyonunda.

— Ne zaman efendim?
— Yarın akşam.. Yazihaneden çıktıktan sonra..

— Çok uzun sürer mi?
— Eh.. Şöylece bir iki saat.
— Vallahi bilmem efendim?..
— Niçin canım?..

Bu suale kolay cevap veremedim. Beyoğlu.. Necati Beyin pansiyonu.. Gece eğlenti.. Bu bana biraz solak geliyordu. Evvelâ, bu ziyafete iştirak edebilmeme annem mani idi. Benim şu daktiloluk hayatımdan katiyen memnun olmayan ve hergün iş saatlerimi kontrol ederek benim her hareketimi göz önünde tutmaya çalışan annem, beş on dakika teahhülle eve geldiğim zaman bile benden hesap soruyordu. Ziyafet, belki bir iki saat uzayabilirdi. O zaman annemin karşısına nasıl çıkar ve ziyafet saatlerinin zevkini, nasıl bir yalanla kapayabilirdim. Anneme açıkça söylesem,

— Sen onlara, ancak işinle merbutusun. Gece eğlencelerine de iştirak etmiye mecbur değilsin. Bir alay erkeğin içinde işin yok.

Diyeceği şüphesizdi ve bunda da annem haksız addedilmezdi.

— E, söyleyiniz bakalım Kevser Hanım.. Çok düşündünüz.

— Vallahi bir karar veremiyorum efendim. Müsaade buyurunuz da öğleden sonra cevap vereyim, dedim. Sait Bey fazla ısrar etmedi. Biraz neş'esi kırılmış bir halde kapının aralığından kaybolarak kendi odasına geçti.

★

Öğleye kadar Sait Bey birkaç defa mühendislerin odasına gitti, geldi. Her halde bu, bir buçuk milyonluk işle meşgul oldukları anlaşılıyordu. Tam öğle paydosu yapacağımız esnada telefon işledi. Sait Bey telefonla görüştü. Dikkat ettim. Vedadın akrabasından biri vefat etmiş, onun için bugün gelebilecekmiş. Özür diliyordu.

Sait Bey, telefonu kapıyaçağı zaman:

— Bazı mühim işler var. Bari yarın sabah erken geliniz, dedi. (Arkası var)

TEMMUZ 1914

Umumî Harp Nasıl patladı ?

Nakleden: H. R.

— 87 —

Yazan: Emil Ludvig

— Kızım Doktor: Semi Ekreme —

Hiç Bir Millet Bizim Kadar Vicdanı Rahat Harbe Girmemiştir

Şayet Belçikanın istiklali kaybolursa, Hollandanınkinden de eser kalmaz. Böyle bir buhran haricinde kalmakla Britanya menafinin ne derece haleldar olacağını şimdi teemmül ediniz. Harbe girmemekle temin etmiş olacağımız kuvvet tasarrufu, bu yüzden kaybedeceğimizle takabül edecek, onları tazmin edecek mahiyette midir?

Diğer taraftan zannedilmesin ki büyük bir devlet harbe iştirak etmek veya bitaraf kalmakla işin nihayetinde faikiyet temin edebilir. Kudretli donanmamızla harbe iştirakimiz halinde katlanacağımız fedakârlık, harbe seyirci kalmamız halinden ancak biraz fazla olabilir. Hiç şüphe yoktur ki bu harp yüzünden her iki takdirde de çok dertlere katlanacağız. İhracat ticaretimiz duracak, ve en müsait halde bile harp esnasında gelecek şeyleri tebdil edemeyeceğiz.

Biz hariç olarak bütün Şarkı Avrupanın tek bir devletin tahakküm ve ceberutu altına girdiğini göz önüne getiriniz, bu suretle neler tehdit altında kalmış olamaz? Düşününüz. Neticede hükümetinize bilâkaydu şart ve devamlı surette müzahir olacağınızı zannedirim. "

Bu nutukta her hususu tartmıştı. Mübalâğadan âridir. Bazı hususlar mestur geçilmiştir. Muahedelerin mukadde mahiyetlerine dair bir kelime yoktur; çünkü o biliyordu ki, bütün binelerce, mü'ic hale gelen muahede kâğıt sepetine atılmıştır.

Liberal nazımın furkasının programı ve kendi gönlü hilâfına irat ettiği bu nutkundan sonra dostu liberaller eza içinde nefeslerini tuttular, muhalif olan muhafazakârlar azim şamatalarla kendisini alkış tufanına garkettiler.

Greyin sözleri kendi samimi fikrini ifşa etmemişti, ve bu nutuktaki aczine karşı feci bir hüküm vardı.

Az sonra, Ağustosun altıncı günü yine Avam Kamarasında Askit şu beyanatta bulunmuştur :

— "İnsanlığın her taraftan cebir ve zor tahakkümüne ram edilmek istenildiği şu günlerde biz küçük milletlerin, faik bir devletin keyfi takdirle Beyneldüvel mevzu namus hükümleri hilâfına ezilememesi kaidesini tahkim için harbe gireceğiz.

Hiçbir milletin bir harbe bizim şu harbe girişimiz kadar vicdanı rahat olarak girdiğini zannetmem. Filvaki biz ne kim selere taarruz için, ne de kendi menfaatlerimizi tutmak için harp etmeyeceğiz. Biz dünya medeniyetinin tabi bulunduğu kanunları müdafaa için harp edeceğiz. "

İngiltere terazinin kefesine demir balyelerini, gümüş külçe-

Cepheye harekete hazır Alman kı'aları

lerini ve nihayet fikir ve maneviyat vecizelerini ilâve etmiştir.

Berlinle Londra arasındaki müzakerat esnasında, İngilterenin teminatı sayesinde Fransız - Alman harbinin bir aralık bertaraf edilebileceği zannolunmuştur. Gerçi bir anlaşamamazlık olmuş. Fakat meselenin sureti tetkiki harp makinesinin bir kerre harekete geçmesi üzerine onu artık kimsenin durduramayacak bir halde hâkim tabiatını te'yit eder.

Rus erkân harbiyei umumiye reisi, titremişti. Ondan iki gün sonra Ağustosun birinde - Alman

erkânharbiyesi de aynı mace-rayaya uğramıştır. İngiltereden teminat haberi gelince: İmparator Moltkeye:

— "Şu halde bütün orduyu Şarka naklederiz.," Demişti.

Moltkeye: — "İmkânsızdır, Haşmetmeap milyonlarca efrattan murekkep bir ordunun nakli irticalen olmaz. Şayet bütün ordunun Şarka naklinde ısrar buyrulursa elde müsellâh adamların müsevveş yüğünlerinden başka bir şey bulunmaz. Bunlar nizamsız, intizamsız ve erzaksız bir hale düşerler.

(Arkası var)

Türk Bahriyesinin Mezarı: Karadeniz

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Denize açılmayan küçük tonajlı gemiler de, bu gemi enkazı içinde boğulmak istemediklerinden son bir teslimiyet ile demir üzerinde kalmışlardı. Ümit ve teselli verecek tek bir ışık bile görünmüyordu. Büyük bir korku içinde geçen gecenin sabahı olmuştu. Bursa, Cide posta yolcu vapurları da bu hengâmeye iştirak etti. Bunların hali daha feci idi. Çoluk çocuğun feryat ve iniltileri mukabelesiz kalıyor, sahilde tek bir binasile, efradı olan fakat sandalı bulunmayan tahlisiye teşkilâtı bu faciaya seyirci vaziyetinde kalyordu. Günler geçtikçe fırtına azıyor kuduruyor, karayelden batıya çeviriyordu. Vapurcular bu badireden nasıl kurtulacaklarını bilemiyorlardı.

"Lütfiye,, vapuru dağ gibi dalgalarla tek demirini kestirmiş, "Şafak,, vapuru üzerine düşmüş başlamıştı. Feci akıbet yaklaşıyordu. "Lütfiye,, mağruk "Ayan-cık,, "Beykoz,, enkazile "Şafak,, arasında kalmıştı. Kaptanın soğukkanlılığı ve mahirane manevrasile Lütfiye vapuru muhakak bir faciadan kurtuldu. Diğer demirini bırakarak kendine bir yol buldu, "Kavakdibi,, denilen mahalle baştan kara etti, bu suretle mürettebat, kendisi ve Şafak vapuru kurtulmuş yalnız

sefine küçük bir rahne almıştı. Yolcu vapurlarındaki, kendinden geçen ve perişan bir vaziyette olan yolcuları almak hususunda Ereyli limanı kayıkçıları büyük tehlikelere göğüs gererek harikulâde gayretler sarfetmişlerdir. Tahlisiye efradı karaya giden Lütfiye vapuru ve sahile yanaşmak isteyen sandallara büyük yardımlar yaptılar. Kar tipisi esnasında donmak üzere idiler. Ticareti Bahriye Müdürünün bu deniz mezarlığına biraz alâkadar olup hiç olmazsa bir fener ve şamandıra koydurması lâzımdır.

124 saat devam eden fırtına küçük ziyanlardan başka, bir vapurumuzun daha Ticareti Bahriye listesinden silinmesile neticelendi. Limanda ölümle pençeleşen gemiler: Kemal, Şafak, Anadolu, İnkışaf, Refah, Gazi, Bursa, Cide, Şark, Yıldız, Vefa, Sadık zade vapurları idi.

Ali Recai

Hilâliahmer Kongresi

Hilâliahmer Kadıköy şubesinde:

Şubatın 19 uncu Cuma günü saat onda Hilâliahmer Kadıköy kaza şubesinin kongresi akte-dileceğinden muhterem azanın iskele kumluğunda Halk fırkası binasındaki daireyi teşrifleri rica olunur

Fütürizm Nedir?

ve

Marinetti İle Münakaşamız

Peyami Safa

— 4 —

Kübizmin doğuşu - Bu temayüllerin ruhi saiki - Yenilerdeki iştiaç - Ezeli kavga - Bizde "Vuzuh,, ve "İpham,, münakaşası - Nazariyelerle halledilemeyen mesele

Yirminci asrın başında ve ilk seneler zarfında, Fransada yeni bir sembolizm doğuyordu. "Hiçbir şeyi izah etmeden herşeyi izah etmek,, Bu yenilerin düsturu addedilebilir. Geçen makalelerimde de yazdığım gibi, Fransız şiiri, bir taraftan yeniliğe doğru gittikçe, öte taraftan akli ve mantıkî bir aydınlıktan uzaklaşmıştı. Hatta zamanın edebiyat muallimleri ve tarihçileri, Fransız şiirinin an'anevi parlaklığı, açıklığı, güzel aydınlığı gidiyor diye telâşa düştüler.

Fakat 1907 ye doğru daha karışık ve karanlık bir san'at cereyanı doğdu: Kübizm. Belki tohumu "Cezanne,,ın resimlerinde, gövdesi "Picasso,, da ve dalları biraz daha yenilerin eserlerinde görülen bu yeni cereyanın iddiası, resimde, eşyanın yalnız sathını değil, üç budünü birden göstermek ve maddenin esasını, özünü, mayasını tersim edebilmektir. İşte o gündenberi, sahibine hiç benzemeyen portreler, muhtelif eşyayı ve manzaraları birbirine yuğurmuş, karmakarışık peyizajlar, ve saire, bazı resim sergilerini doldurdu.

Francis Carco, istihzayı samimiyete oldukça tatlı karıştıran bir dille, kübizme ait hatıralarını şöyle anlatıyor:

"Kübizm henüz başlangıcında idi. Safsatalarla dolo pipolarımızı tüttürdüğümüz bütün atelyelerde bu harikalı keşiften başka hiçbir şeyden bahsedildiği yoktu; Kübizm.

"Muallim samilerine diyordu ki:

— "Bir manzara resmi yaptığın zaman, bu, her şeyden evvel bir tabağa benzemelidir.

"Ve ne Picasso, ne de şakirtleri gülmüyorlardı. En aykırı esaslar üzerinde anlaşmaya çalışırken bizi bastıran şafak vaktine kadar, münakaşaların bitip tükenmediği olurdu.

"Yine Picasso derdi ki:

— "Eğer muşambanın üstüne bir adamın tam olarak resmini yapamazsan bacaklarını muşambanın kenarına koyarsın.

"Hiç kimse ona sebep sormazdı. Ve kimimiz, yeni devrin hakikati sandığımız bu fikirlerden ilham almış olarak, kimimiz de en gizli kanaatleri bile sarsılmış bir halde, yorgun argın evlerimize dönerdik.,"

Edebî kökleri "Salmon,, , "Apollinaire,, gibi harpten evvelki şairlerde, hatta "Rimbaud,, nun şiirlerinde bulunan bu yeni temayüller: kübizm, fütürizm, da-daizm, pürizm, konstruktivizm, sürrealizm ve saire gibi isimler altında, her memlekette, hatta her san'atkârın şahsiyetine göre değişen türlü türlü bedü telâkilerle dal budak saldılar.

★

Bu yeni temayüller hangi ruhi ihtiyaçtan doğuyor?

İnsan, akıllı bir hayvandır.

İnsanın hayvanlığı, tabii sevklerden (yahut insiyaklardan), kökleri şursuz ve murekkep deruni hayatımızda bulunan gizli temayüllerden örülmüştür.

İnsanın insanlığı, şuurunda, kendini bilmesinde ve düşünbilmesindedir.

İnsanın akli ve zekâsı, yani insanlığı, insiyakları ve şursuz temayüllerle, yani hayvanlığı ile, daimi kavga halindedir.

Hem de bu insiyaklarımız, temayüllerimiz, duygularımız, ihtiraslarımız, fikirlerimiz, külçe halinde birbirine karışmış, kenetlenmiş, yuğrulmuş bulunuyor. Şu halde, insanı tam olarak ifade etmek istiyen san'at, yalnız akli ve mantıkî olamaz. O takdirde, yalnız şuurumuzda vazih olarak beliren bazı ihtirasları ve fikirleri dışarı vermiş oluruz. Halbuki bu, yalnız benliğimizin bir "parça,, sındır, "hepsi,, değildir. Nasıl bir ifade bulalım ki yalnız şuurumuzun ve aklımızın aydınlık "sathını,, değil, bütün ruhi ve insiyakî varlığımızın birbirine karışmış, derin, tahlili kabil olmuştur ve ancak murekkep olarak, sezişle sezilen, gizli, karanlık "içini,, de san'at eserlerine koyabilelim? İşte yenilerde bu iştiaç vardır. Bunun için, san'atte, akli ve hendesi ifadeye geçen asrın ikinci ortasından beri harp açmışlardır; bunun için yalnız ölçülü bir şurudan doğma, keskin ve parlak bir fotoğraf san'atine, bir gramer san'atine düşmandırlar. Böyle bir san'at, onlar için, tabelacılık kadar basit ve kitabet vazifesi kadar iptidaidir.

Yalnız, çok dikkat edilince görülür ki, insanın zekâsile insiyakları arasındaki bu kavga ezeldir. Bunun için "akli ve vazih,, san'atle "gayriakli ve müphem,, san'atin kavgası, bu asırda başlamamıştır, san'at tarihi kadar eskidir. Hatta bizim edebiyat tarihimizde de, zaman zaman, "vuzuh,, ve "İpham,, münakaşalarına tesadüf edilir. Her devirde eskiler yenileri "İpham,, la itham etmişlerdir.

Bütün bu kavgalar ve münakaşalardan ancak şöyle bir neticeye varılabilir: San'at eseri, yalnız ölçülü, riyazi, akli ve mantıkî bir ruh amelîyesinin mahsulü olmaz; o taktirde murekkep deruni hayatımızı ifadeden âciz kalır ve tahta gibi kuru, basit, ölçülü bir san'at olur. "Vuzuh,, u kuruluşu götüren böyle bir san'at her ölen edebî devrin can çekişme zamanlarında hep müşahede edilmiştir.

Bunun aksine olarak, zekânın müdahalesinden tamamen mahrum, sayıklama halinde, rabitasız, abuk sabuk bir ifadeden ibaret san'at te, hezeyandır, gayribeşerî ve sahtedir.

San'at eserinde şuurun ve zekânın derecesini, ayarını, kıvamını bulmak! İşte ezeli ve ebedî bir bediyyat davası. Bu işi de, tamamen zihni birer mahsul olan "Mektep,, ler ve "Nazariye,, ler, "Sistem,, ler halledemez. Sonunda "izm,, olan bütün cereyanlardan sakınız. Bu kıvamı san'atkâr bulur ve nazariyesiz, şursuz olarak bulur. San'at eserile ifade eder. En iyi yemekler gibi, en iyi eserlerin de terkihi meçhuldür, reçetesi yoktur. Bu kararı, bu kıvamı, san'atkârın sezişi tayin eder.

İşte Marinetti ile münakaşamızın en mühim esası bu idi. Gelecek yazımda da bunu anlatacağım. Şimdiden haber vereyim ki, bu noktada kendisile ittifak etmiş bulunuyoruz.

Bir Ölü'nün Hatıra Defterinden :

HAINLERİN İÇ YÜZÜ

Muharriri:

* *

Yüz Ellilikler Nasıl Gittiler, Ne Yaptılar

YOBAZ EFENDİ BU ECNEBİ SEFARETHANESİNE DARÜLEMAN İSMİNİ VERMİŞTİ

— 4 —

Rıza Tefvik Tercüman

Rıza Tefvik, tercümanlığı deruhte etti ve suali şu şekilde türkçeye çevirdi:

— Asaletlü Sefir Hazretleri, selâm ediyorlar, hatırımızı soruyorlar. Tam bir fikir teatisi için bütün arkadaşların burada hazır bulunmasına lüzum gösteriyorlar. Acaba eksliğimiz var mı?

Kâtip, kısa bir sualin bu kadar uzun surette tercüme edilmesine hayret etmekle beraber ellerini pantolonuna sokarak verebilecek cevabı beklemeye koyuldu. Mülteciler (!) düşünüyorlardı.

Vatan haysiyetini tanımayanlar, vatan menfaatini takdir ve tebci etmeyenler, yoldaş ve meslekdaş hukuku mu gözetebilirler? Binaenaleyh kimse geri kalmış bir arkadaşı ve kendi zaamlarınca hayatı tehlikede bulunan yoldaş göremiyordu. Nefislerini emniyette görmekten memnun idiler, artık istirahat eymiştiler. Başka insanları tahattur etmeyi bile ahmaklık sayıyorlardı.

Hocanın Düşüncesi

Yalnız Konyalı Zeynelâhidin Efendi öksürdü:

— Bizim çocuklar var. Sefir Cenaplarından onların dahi mülteciler listesine kaydolmalarını ve buraya getirilmelerini rica ederim. Bir kül döken, dört kız, bir de bizim amca oğlu. Ceman altı nüfustur!

Koca yobaz, mültecilere yevmiye verilirse kendi hesabına çokça bir rakam temin etmek istiyordu. Aynı zamanda bekâr olarak hayata atılmayı göze alamıyordu. Kadınsız hayat, onun için zerdesiz pilâv kadar tatsızdı!

Arkadaşından Gori Kalmıyacak

Mustafa Sabri, dostunun bu ince düşüncesini sezinsediği için derhal ağzını açtı:

— Ben de ailemin getirilmesini isterim, Milliciler, belki hınçlarını onlardan çıkarırlar!

Rıza Tefvik, bu iki büyük liderin dileklerini tercüme etmeye hazırlandıkça kısa boylu bir hoca ilerledi:

— Ali Galip Bey var, dedi, uzakta oturduğu için kendisini haberdar edemedik. Galiba muhtefidir de. Ben, münasip ise, gideyim. O fedakâr arkadaşı bulup bu beytulemana getireyim!

Bu hoca, Darülhikmetülislâmiye azasından meşhur Rasim Efendi idi. 31 Mart hâdisesinde bilfiil asileri teşvik ettiği için idama mahkûm olmuş ve bir yolunu bulup kurtulmuştu. Şöhret düşkününü bir adamdı. Her yerde ve her vesile ile kendisinden bahsolutunmasını isterdi. Bu hirs yüzünden kırdığı koz, ve kırmadığı pot kalmamıştı. O derecede ki Kurandan ayet çıkarıldığını iddia ederek mensup ol-

Hoca Mühim İşlerinde Mutlaka Bir Defa Fala Baktırmak İtiyadındaydı

duğu hocalar zümresini bile aleyhine ayaklandırmıştı.

Fala Bakalım

Bu adam, "beytuleman", namını verdiği şu ecnebi sefarethaneye girelidenberi ebleh bir düşünceye kapılmıştı. Hürriyet ve İtilâf Fırkasının elebaşlarından bulunmasına ve bu itibarla nefisini vatana karşı mücrim görerek haklı bir cezadan korkmasına rağmen şu iltica keyfiyetinde bir uğursuzluk hissediyordu. O, fal açtırmadan ve remil attırmadan hiçbir iş görmezdi. Milli zaferin tahakkukundanberi çok sersemleştiği için iyi bir fal açtırmamıştı. Şimdi Ali Galibi ileri sürerek oradan çıkmak, ta Eyüpte oturan bir falcıya gidip remil döktürmek istiyordu. Eğer o falcı şu ilticanın hayır doğuracağını söylese geri dönecekti, aksi takdirde evine kapanacaktı. İşte bu

emniye ile yalan söylemiş ve hiçbir suretle sevmeyi Ali Galip Beyi getirmek bahanesini ileri sürmüştü. Halbuki Rıza Tefvik, o adamın, yani Ali Galibin itilâfçıları namına vukubulan iltica teklifine karşı: [Ben fail değil, münfeil vaziyetindeyim. Cürmüm kuvvede kalıp file çıkmamıştır] tarzında medrese ağzı bir cevap verdiğini ve bililtizam oraya gelmediğini biliyordu. Binaenaleyh hoca Rasime cevap verdi:

— Onu aramaya lüzum yok.

Çünkü gelmek istemiyor!

Öbürü behemhal falcıya gitmek istediği için ısrar etti:

— Giderim ve biiznillâh getiririm! (*)

(Arkası var)

(*) Ali Galip, esbak Kayseri meb'usudur. Damat Ferit tarafından Harputa vali tayin olunmuş ve 4 Eylül 1335 te Sivasta ilk milli kongrenin aktolunması üzerine müsellâh bir kuvvetle Sivasa gitmek ve kongreyi dağıtmak emrini almıştı. Merhum, bu emri infaza hazırlanırken Gazi Hazretlerinin emirlerle takibata uğradı, Halebe kaçtı, oradan İstanbula geldi. 2200 lira harcırah aldı. Bilâhare tevkif olunarak ve yüz ellilik listeye ithal edilerek hudut haricine atılmıştır.

Dünya Işığını Görmeyenler Arasında

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

getirmiştir. Bu mektep tam bir mükemmeliyeti haiz olmak şöyle dursun, o zamana göre bile çok iptidai bir müessese idi. Terbiye denilen lüzumlu işe burada hiç ehemmiyet verilmiyordu. Yapılan iş sadece sağır ve dilsizlere parmak işaretlerle okuyup yazma öğretilmekten ibaretti. Bu mektep ilk vaziyetle 927 senesine kadar devam etmiş, o zaman hükümet bu işin bu şekilde yürütülmesinin doğru olmayacağını tesbit etmiş ve mektebi kapatarak mevcut talebesini İzmirdeki mektebe göndermiştir.

Karşıyadaki mektep (923) senesinde tesis edilmiştir. Tahsil müddeti ortamekteplere muadil olarak yedi senedir. Bu müddet zarfında mektepte bulunan sağır dilsizlerle körler tam bir orta mektep tahsili alır. Bütün umumî malûmatı ve müspet ilimleri öğrenerek hayata tahsilli ve sıhhatli bir vatandaş gibi atılır.

Bu mektebe devam eden bütün sakat çocuklar, dünya ışığını, renk denilen şeyi bilmiyen ve görmeyen yavrular, diğer sıhhatli çocuklar gibi okuyup yazmaya ve söylemeye mecburdur.

Müessese müdürü doktor Necati Kemal Bey bana bu izahatı verdiği sırada son cümleyi söyledikten sonra bilhassa dedi ki:

— Evet, sakat çocuklar da tam uzuvlu çocuklar gibi okumaya, yazmaya mecburdur. "

(Yarın: İnsanlar niçin dilsiz olur?)

Bir Hırsız Çetesi Yakalandı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Çete, çaldığı hayvanları, Merkezefendinin üçra köşelerinde bulduğu evlerin izbelerinde saklıyor ve hergün birkaç tanesini keserek etlerini Şehremini, Topkapı ve civarında satıyordu. Baş ve ayaklarını da Merkezefendide tedarik ettiği bir evin iki kuyusuna atıyordu. Bu kuyular, birçok koyun, keçi, öküz ve inek baş ve ayaklarıyla dolu bulunmuştur. Deriler henüz bulunmamıştır. Satılmayan etler pastırma ve sucuk yapılmıştır. Bunların, aşırıkları bir takım merkep ve beygirleri de halka sattıkları kuvvetle zannediliyor. Hayvanlar ayrı, ayrı evlere saklandıkları için şimdiye kadar ancak (15) koyun ve keçi bulunabilmiştir. Yakalanan keçiler arasında sabık hâkimlerden birinin iki keçisi de bulunmuştur. Bunlar dört tane imiş, fakat hırsızlar ikisini kesmişler.

Yeni Neşriyat

Onar Mısra

Yaşar Nabi Beyin ekserisi gayrimüntehir 24 şiiri bu isimle bir kitap halinde çıkmıştır. Naşiri Muallim Ahmet Halit kitaphanesi, fiyatı 25 kuruştur.

Şarkın Yeni Peygamberi GANDİ KİMDİR?

Büyük Muharebe Bittiği Zaman İngilizlerin Hintlilerden Bekliyecek Bir Şeyleri Kalmamıştı. Bunu Derhal Anlattılar

— 92 —

Birçokları Hindu lisanını kullandığım için beni tebrik ettiler:

— Hatırladığımıza göre böyle bir içtimada Hindu lisanının kullanılması ilk defa olarak vâkidir, dediler. Fakat Kral vekilinin hazır bulunduğu bir Mecliste, memleketi alâkadar eden bir meselenin konuşulduğu sırada Hindu lisanının ilk defa olarak ve tesadüfen kullanılmış olduğunu öğrenişim izzeti nefsimi kırdı, kendikendime karşı küçük düştüğümü hissettim.

Bu gibi küçük hâdiseler ile Hint milletinin ne sefil bir vaziyette bulunduğunu artık daha ziyade anlıyordum. Bu itibarla konferansta söylediğim tek cümlenin benim için büyük bir kıymeti oldu. Artık gerek konferans, gerek orada müdafaa ettiğim nokta nazarı unutmaklığımın ihtimali yoktur.

Konferans dağıldıktan sonra benim için yapılacak iki tane mühim iş vardı. Bunlardan birincisi Kral vekiline bir mektup yazmaktı. Bu mektupta konferansa niçin iştirak ettiğimi, neden hükümete zahir olduğumu anlatacağım, aynı zamanda Müslüman Hintliler tarafından ileri sürülen haklı talepler üzerinde duracaktım. Mektubu yazdım. Fakat bu kâğıdın gecikmesinden korkarak postaya vermek istemiyordum. Elden göndermeyi müreccah görüyordum. Bu maksatla mutlak surette namuslu ve dürüst bir adam bulmak lâzımdı. Andrenes ile Rudra bana pek yakından tanıdıkları Cambridge heyeti azasından muhterem Mister "İreland",ı tavsiye ettiler. Bu zat kendisine teklif edilen vazifeyi kabul etti. Fakat evvelemerde mektubu okumak, münderecatını beğenmek, fikirlerine muvafık bulmak şartile.

Bizce mahzur yoktu. Mektubu okuttuk. Beğendi ve vazifeyi ifaya amade olduğunu söyledi. Kendisine şimendifer için ikinci mevki bir bilet ücreti verdik, almadı, üçüncü mevki bilet ücretini kâfi gördü ve yola çıktı.

*

Burada vazifemin ikinci kısmı gönüllü asker toplamaktı. Fakat bu kolay olmadı. Halk bize soruyordu:

— Siz sulh ve sükûn taraftarıyız, nasıl olur da bizden silâha sarılmamızı istersiniz? diyordu ve ilâve ediyordu;

— Hükümet bizden yardım istemek için bize ne gibi bir iyilik yapmıştır? Memleket memleket dolaşıyor, yer yer içtimalar tertip ediyorduk. Fakat her içtimada tophya bildiğimiz gönüllülerin adedi nihayet iki kişiyi geçmiyordu.

*

Bu şekilde çalışma sıhhatimi bozdu. Yatağa düştüm. Dizanteri başlamıştı. Dehşetli sancılar içinde kıvranıyordum. İşte tam bu sıradadır ki Almanyanın mağlûp

olduğunu işittim. Bu sırada kiral vekilinden de bir telgraf geldi:

— Artık gönüllü cemine lüzum kalmadığını bildiriyordum. Hastalığım iyileşmemişti, yavaş yavaş kendimden ümidimi kesiyordum. Fakat bir gün doktor Tadwalker yanında Maharastra adını taşıyan bir gençle beni görmeye geldi, bu genç tıbbiyeyi bitirmişti, fakat henüz diplomasını almamıştı. Buz ile hususi bir tedavi tarzı keşfettiğini iddia ediyordu. Hayattan ümidimi o kadar kesmiştim ki üzerimde tecrübe yapmasına müsaade ettim. Tecrübe muvaffak oldu, iyileşmeye başladım, bu sırada elime bir gazete geçti, bu gazetede Bingale eyaletinde bir kargaşalık çıktığı, bu kargaşalığın sebebi hakkında tahkikatla bulunmaya memur edilen Rowlat komitesinin çok şiddetli tedbirler tavsiye ettiği yazılı idi. Bu tedbirler arasında eşhasın bilâmuhakeme tevkif ve hapsi bile vardı. Derhal arkadaşlarımı topladım. Çiftlikte vaziyeti tetkik ettim ve bütün Hindistanda bir menfi mukavemet cereyanı uyandırmaya çalışmayı kararlaştırdık. Hareketin başına Banleer geçti. Fakat maalesef bu hareket fazla şiddetli oldu. İlk defa olarak firenleri çekmeye mecbur kaldık. Maamafih İngilizlerin dahi dün kendisinden yardım beklediği bir millete, kendisi için asker veren bir halka karşı reva gördüğü zulüm tahammül edilir şey değildi. Bu itibarla firenleri çekmemize rağmen Hindistanda medenî isyanın tohumları atılmıştı. Bu hareket gittikçe büyüyecekti. Fakat bu noktada hayatımı anlatmaya nihayet veriyorum, çünkü hâdisatın bundan sonrası son zamanlara aittir. Ve onları anlatmanın zamanı da gelmemiştir.

SON

Şayanı dikkat

bir teklif

Yalnız 75 kuruş gönderiniz. Mukabilinde Reisicümbur Hz. nin tabii büyüklükte, san'at-kârane bir büst portrelerini elde edeceksiniz. Türkiyenin bilûmum Ricali Âliye portrelerinin fiatleri dahi aynıdır. Posta mesarifi yukarıki bedele dahildir. FOTO FRANS

İhtilâcaddesi No. 129 Beyoğlu

Fotoğraf Tahlihi Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız araya tabiidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at ?	
Hangi suallerin cevabı ?	
Fotoğraf iniyar edilecek mi ?	
Fotoğrafın kilosu 30 kuruşluk mukabilinde gönderilebilir.	

HASAN ZEYTİN YAĞI:

Türkiyenin ve bütün dünyanın en leziz ve en nefis yağıdır.

Hastalıklarda içilir. Yemeklerde ve salatalarda lezzetine payan yoktur.

MENSUCAT SANTRAL Ltd ŞİRKETİ

Tel. 21128 YEDİKULE

YÜN

Bayar
Büker

PAMUK

Büker, Kasarlar

Parlatır (Merseize Eder.)

Grizet Yapar.

FLOŞ İplikleri

Boyar
Büker

Pamuk

İpek

ve Yün

Bezleri

Boyar Kasarlar Ütüler Genişletir

Mensucat ve Trikotaj Fabrikalarına lüzumu olan noksanları

SANTRAL TAMAMLAR.

Himayeyi **SANTRAL** dan Arayınız.

PARANIZIN

Kıymetini biliniz, israf etmeyiniz.

Hergün ne yiyeceğim diye düşünceğinizde, senede beş yüz lira yemeğe masraf edeceğinize, yüz kuruş vererek bir Aşçıbaşı kitabı alınız. Tatlı, tatlı yiyeceklerinizi yeyiniz.

Türk Neşriyat Yurdunda bulunur.

Gülhane Hastanesinde Meccanî Muayene Günleri

Gülhane hastanesinde meccanî muayeneler için bir liste hazırlanmıştır. Listeyi aynen yazıyoruz:

Hastalıklar	Muallimlerin İsimleri
Cumartesi: Cilt Hastalıkları Kulak, boğaz, burun hastalıkları İdrar yolu hastalıkları	Muallim Talât Bey Muallim Sani Yaver Bey Muallim Fuat Kâmil Bey
Pazar: Göz hastalıkları Dahili hastalıklar Akıl ve sinir hastalıkları	Muallim Niyazi İsmet Bey Muallim Abdülkadir Bey Muallim Nazım Şakir Bey
Pazartesi: Hariciye hastalıkları Kulak boğaz burun has. Masaj ve tedavii mihaniki	Muallim Murat B. Muallim Sani Yaver B. Muallim Şemsettin B.
Salı: Kadın ve doğum hastalıkları Dahili hastalıkları İdrar yolu hastalıkları	Muallim Refik Münir Bey Muallim Süreyya Hidayet B. Muallim Fuat Kâmil Bey
Çarşamba: Akıl ve sinir hastalıkları Röntgen muayenesi Göz hastalıkları Cilt hastalıkları	Muallim Nazım Şakir B. " Şükrü Emin B. Muallim Niyazi İsmet B. Muallim Talât B.
Perşembe: Masaj ve tedavii mihaniki Hariciye hastalıkları Kadın ve doğum hastalıkları	Muallim Şemsettin B. " M. Kemal Bey " Refik Münir Bey

KOLAYLIKLA

ALMANCA ÖĞRENME USULÜ

Maarif Vekâletinin 8-4-931 Tarih Ve 785 Numaralı Kararı ile Gazi Muallim Mektebi, ve Bütün Liselerle Orta Mekteplerimize Kabul Olunmuştur. 1931/32 Ders Senesi Resmî Kitap Listesinin 13 üncü sayfasında ilân olunmaktadır.

Müellifleri:

H. SANDER

TAHSİN ABDİ

Almanca, Fransızca ve Edebiyat

İzmir Lisesi ve Orta Mektebi Almanca

Muallimi

Muallimi

1 inci Kısmı	40 Kr.
2 inci Kısmı	50 "
3 üncü Kısmı	70 "
3 kısım bir yerde	150 "

Aynı Metodun:	
Küçük Cep Lügati	30 Kr.
Muallim Rehberi	160 "
olmakla beraber Muallim B. lere	ücretsiz verilir.

İkinci Tabı adedi: 21,000
Basıldığı ve satıldığı yer

Hüsnütubiyyat Matbaası - İSTANBUL.

İPEKİ in nefis kumaşları

İş Bankasının
Tesis ettiği
Büyük
İpek kumaş
Fabrikası

Pek Yakında Piyasaya Çıkıyor.

Kiralık Mağaza Ve Bodrum

Galatada tramvay caddesinde Mimar hanı altında gayet büyük, arka ciheti dahi sokak, iki yüzü her işe elverişli, mağaza tahtında vâsi bodrumla beraber kiralıktır. Görmek isteyenlerin han Odabaşlığına müracaatları.

Tayyare Piyago Müdürlüğünden

30.000 Lira isabet eden 18371 numaralı biletin parçaları İstanbul, Bursa, İzmir ve Egridirde satılmıştır.

15.000 Lira isabet eden 9924 numaralı biletin parçaları İstanbul, Akhisar, Geyve, Yozgatta satılmıştır.

10.000 Lira isabet eden 13066 numaralı biletin parçaları İstanbul, Mudanya, İzmir ve Merzifonda satılmıştır.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1898
Sermayesi Tamamen
tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İSTANBUL
TÜRKİYE'deki Şubeleri:

GALATA İSTANBUL, İZMİR,
SAMSUN, ADANA, MERSİN
YUNANİSTAN'daki Şubeleri:

SELÂNİK, ATINA,
KAVALA, PİRE

Bilûmum banka muamelâtı. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerine hesap küşadı. Hususî kasalar icarî.

Şik ve kibar ileler

EV-LİYAZADE NUREDDİN
ecza ve itriyat deposu
İstanbul Bahçekapı

VE-NİS
müştahzaratını kullanırlar...

KEFALJİN

BAŞ, DIŞ ve NEVRALJİ
AĞRILARINA KARŞI

Cilt ve zührevî hastalıklar Müttehassısı

DOKTOR

Ömer Abdurrahman

İstanbul emrazı zühreviye dispanseri Sertabibi
Ankara caddesi İkdam Yurdu kaşımında No. 71

Çocuk hastalıkları müttehassısı

Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon B. O. 2496

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203
Posta kutusu: İstanbul - 741
Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI
TÜRKİYE ECNEBİ

1400 Kr.	1 Seno	2700 Kr.
750 "	6 Ay	1400 "
400 "	3 "	800 "
150 "	1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.
Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası
Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp